

## Від Луки

<sup>1</sup> Через те, що багато-хто брались складати оповість про справи, які стались між нами, <sup>2</sup> як нам ті розповіли, хто спочатку були самовидцями й слугами Слова, <sup>3</sup> тому й я, все від першої хвилі докладно розвідавши, забажав описати за порядком для тебе, високодостойний Теофіле, <sup>4</sup> щоб пізнав ти істоту науки, якої навчився. <sup>5</sup> За днів царя юдейського Ірода був один священик, на ім'я Захарій, з денної черги Авія, та дружина його із дочок Ааронових, а ім'я їй Єлисавета. <sup>6</sup> І обоє вони були праведні перед Богом, бездоганно сповняючи заповіді й постанови Господні. <sup>7</sup> А дитини не мали вони, бо Єлисавета неплідна була, та й віку старого обоє були. <sup>8</sup> І ось раз, як у порядку своєї черги він служив перед Богом, <sup>9</sup> за звичаєм священства, жеребком йому випало до Господнього храму ввійти й покадити. <sup>10</sup> Під час же кадіння вся безліч народу молилась знадвору. <sup>11</sup> І з'явивсь йому Ангол Господній, ставши праворуч кадильного жертівника. <sup>12</sup> І стривоживсь Захарій, побачивши, і острах на нього напав. <sup>13</sup> А Ангол до нього промовив: Не бійся, Захаріє, бо почута молитва твоя, і дружина твоя Єлисавета сина породить тобі, ти ж даси йому ймення Іван. <sup>14</sup> І він буде на радість та втіху тобі, і з його народження багато-хто втішаться. <sup>15</sup> Бо він буде великий у Господа, ні вина, ні п'яного напою не питиме, і наповниться Духом Святим ще з утроби своєї матері. <sup>16</sup> І багато синів із Ізраїля він наверне до їхнього Господа Бога. <sup>17</sup> І він сам перед Ним буде йти в духу й силі Іллі, щоб серця батьків привернути

до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа. <sup>18</sup> І промовив Захарій до Ангола: Із чого пізнаю я це? Я ж старий, та й дружина моя вже похилого віку... <sup>19</sup> А Ангол прорік йому в відповідь: Я Гавриїл, що стою перед Богом; мене послано, щоб говорити з тобою, і звістити тобі про цю Добру Новину. <sup>20</sup> І замовкнеш ось ти, і говорити не зможеш аж до дня, коли станеться це, за те, що ти віри не йняв був словам моїм, які збудуться часу свого! <sup>21</sup> А люди чекали Захарія, та й дивувались, чого забаривсь він у храмі. <sup>22</sup> Коли ж вийшов, не міг говорити до них, і вони зрозуміли, що видіння він бачив у храмі. А він тільки знаки їм давав, і залишився німий... <sup>23</sup> І як дні його служби скінчились, він вернувся до дому свого. <sup>24</sup> А після тих днів зачала його дружина Єлисавета, і таїлась п'ять місяців, кажучи: <sup>25</sup> Так для мене Господь учинив за тих днів, коли зглянувся Він, щоб зняти наругу мою між людьми! <sup>26</sup> А шостого місяця від Бога був посланий Ангол Гавриїл у галілейське місто, що йому на ім'я Назарет, <sup>27</sup> до діви, що заручена з мужем була, на ім'я йому Йосип, із дому Давидового, а ім'я діви Марія. <sup>28</sup> І, ввійшовши до неї, промовив: Радій, благодатная, Господь із тобою! Ти благословенна між жонами! <sup>29</sup> Вона ж затривожилась словом, та й стала роздумувати, що б то значило це привітання. <sup>30</sup> А Ангол промовив до неї: Не бійся, Маріє, бо в Бога благодать ти знайшла! <sup>31</sup> І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породити, і даси йому ймення Ісус. <sup>32</sup> Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть йому престола його батька Давида. <sup>33</sup> І повік царюватиме він у домі Якова, і царюванню його не буде кінця. <sup>34</sup> А Марія озвалась до

Ангола: Як же станеться це, коли мужа не знаю?... <sup>35</sup> І Ангол промовив у відповідь їй: Дух Святий злине на тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то й Святе, що народиться, буде Син Божий! <sup>36</sup> А ото твоя родичка Єлисавета і вона зачала в своїй старості сина, і оце шостий місяць для неї, яку звать неплідною. <sup>37</sup> Бо для Бога нема неможливої жадної речі! <sup>38</sup> А Марія промовила: Я ж Господня раба: нехай буде мені згідно з словом твоїм! І відійшов Ангол від неї. <sup>39</sup> Тими днями зібралась Марія й пішла, поспішаючи, у гірську околицю, у місто Юдине. <sup>40</sup> І ввійшла вона в дім Захарія, та й поздоровила Єлисавету. <sup>41</sup> Коли ж Єлисавета зачула Маріїн привіт, затріпотала дитина в утробі її. І Єлисавета наповнилась Духом Святим, <sup>42</sup> і скрикнула голосом гучним, та й прорекла: Благословенна Ти між жонами, і благословенний Плід утроби твоєї! <sup>43</sup> І звідкіля мені це, що до мене прийшла мати мого Господа? <sup>44</sup> Бо як тільки в вухах моїх голос привіту твого забринів, від радощів затріпотала дитина в утробі моїй! <sup>45</sup> Блаженна ж та, що повірила, бо сповниться проречене їй від Господа! <sup>46</sup> А Марія промовила: Величає душа моя Господа, <sup>47</sup> і радіє мій дух у Бозі, Спасі моїм, <sup>48</sup> що зглянувся Він на покору Своєї раби, бо ось від часу цього всі роди мене за блаженну вважатимуть, <sup>49</sup> бо велике вчинив мені Потужний! Його ж Імення святе, <sup>50</sup> і милість Його з роду в рід на тих, хто боїться Його! <sup>51</sup> Він показує міць Свого рамена, розпорошує тих, хто пишається думкою серця свого! <sup>52</sup> Він могутніх скидає з престолів, підіймає покірливих, <sup>53</sup> удовольняє голодних добром, а багатих пускає ні з чим! <sup>54</sup> Пригорнув Він Ізраїля, Свого слугу, щоб милість згадати, <sup>55</sup> як прорік був Він нашим отцям,

Аврааму й насінню його аж повіки! <sup>56</sup> І залишалась у неї Марія щось місяців зо три, та й вернулась до дому свого. <sup>57</sup> А Єлисаветі настав час родити, і сина вона породила. <sup>58</sup> І почули сусіди й родина її, що Господь Своєю милістю велику на неї послав, та й утішались разом із нею. <sup>59</sup> І сталося восьмого дня, прийшли, щоб обрізати дитя, і хотіли назвати його йменням батька його Захарій. <sup>60</sup> І озвалася мати його та й сказала: Ні, нехай названий буде Іван! <sup>61</sup> А до неї сказали: Таж у родині твоїй нема жадного, який названий був тим ім'ям! <sup>62</sup> І кивали до батька його, як хотів би назвати його? <sup>63</sup> Попросивши ж табличку, написав він слова: Іван імення йому. І всі дивувались. <sup>64</sup> І в тій хвилі уста та язик розв'язались йому, і він став говорити, благословляючи Бога! <sup>65</sup> І страх обгорнув усіх їхніх сусідів, і по всіх верховинах юдейських пронеслася чутка про це все... <sup>66</sup> А всі, що почули, розважали у серці своїм та казали: Чим то буде дитина оця?... І Господня рука була з нею. <sup>67</sup> Його ж батько Захарій наповнився Духом Святим, та й став пророкувати й казати: <sup>68</sup> Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що зглянувся й визволив люд Свій! <sup>69</sup> Він ріг спасіння підніс нам у домі Давида, Свого слуги, <sup>70</sup> як був заповів відвіку устами святих пророків Своїх, <sup>71</sup> що від ворогів наших визволить нас, та з руки всіх наших ненависників, <sup>72</sup> що вчинить Він милістю нашим отцям, і буде пригадувати Свій святий заповіт, <sup>73</sup> що дотримає й нам ту присягу, якою Він присягавсь Авраамові, отцю нашому, <sup>74</sup> щоб ми, визволившись із руки ворогів, служили безстрашно йому <sup>75</sup> у святості й праведності перед Ним по всі дні життя нашого. <sup>76</sup> Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед

Господом, щоб дорогу Йому приготувати, <sup>77</sup> щоб народу Його дати пізнати спасіння у відпущенні їхніх гріхів, <sup>78</sup> через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід із висоти нас відвідав, <sup>79</sup> щоб світити всім тим, хто перебуває в темряві й тіні смертельній, щоб спрямувати наші ноги на дорогу миру! <sup>80</sup> А дитина росла, і скріплялась на душі, і перебувала в пустинях до дня свого з'явлення перед Ізраїлем.

## 2

<sup>1</sup> І трапилося тими днями, вийшов наказ царя Августа переписати всю землю. <sup>2</sup> Цей перепис перший відбувся тоді, коли владу над Сирією мав Квіріній. <sup>3</sup> І всі йшли записатися, кожен у місто своє. <sup>4</sup> Пішов теж і Йосип із Галілеї, із міста Назарету, до Юдеї, до міста Давидового, що зветься Віфлеєм, бо походив із дому та з роду Давидового, <sup>5</sup> щоб йому записатись із Марією, із ним зарученою, що була вагітна. <sup>6</sup> І сталось, як були вони там, то настав їй день породити. <sup>7</sup> І породила вона свого Первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його, бо в заїзді місця не стало для них... <sup>8</sup> А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою. <sup>9</sup> Аж ось Ангол Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашились страхом великим... <sup>10</sup> Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. <sup>11</sup> Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь. <sup>12</sup> А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме. <sup>13</sup> І ось раптом з'явилася з Анголом сила велика небесного війська, що Бога хвалили й

казали: <sup>14</sup> Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля! <sup>15</sup> І сталося, коли Анголи відійшли від них в небо, пастухи зачали говорити один одному: Ходім до Віфлеєму й побачмо, що сталося там, про що сповістив нас Господь. <sup>16</sup> І прийшли, поспішаючи, і знайшли там Марію та Йосипа, та Дитинку, що в яслах лежала. <sup>17</sup> А побачивши, розповіли про все те, що про Цю Дитину було їм звіщено. <sup>18</sup> І всі, хто почув, дивувались тому, що їм пастухи говорили... <sup>19</sup> А Марія оці всі слова зберігала, розважаючи, у серці своїм. <sup>20</sup> Пастухи ж повернулись, прославляючи й хвалячи Бога за все, що почули й побачили, так як їм було сказано. <sup>21</sup> Коли ж виповнилися вісім день, щоб обрізати Його, то Ісусом назвали Його, як був Ангол назвав, перше ніж Він в утробі зачався. <sup>22</sup> А коли за Законом Мойсея минулися дні їхнього очищення, то до Єрусалиму принесли Його, щоб поставити Його перед Господом, <sup>23</sup> як у Законі Господнім написано: Кожне дитя чоловічої статі, що розкриває утробу, має бути посвячене Господу, <sup>24</sup> і щоб жертву скласти, як у Законі Господньому сказано, пару горличат або двоє голубенят. <sup>25</sup> І ото був в Єрусалимі один чоловік, йому ймення Семен, людина праведна та благочестива, що потіхи чекав для Ізраїля. І Святий Дух був на ньому. <sup>26</sup> І від Духа Святого йому було звіщено смерти не бачити, перше ніж побачить Христа Господнього. <sup>27</sup> І Дух у храм припровадив його. І як внесли Дитину Ісуса батьки, щоб за Нього вчинити звичаєм законним, <sup>28</sup> тоді взяв він на руки Його, хвалу Богу віддав та й промовив: <sup>29</sup> Нині відпускаєш раба Свого, Владико, за словом Твоїм із миром, <sup>30</sup> бо побачили очі мої Спасіння Твоє, <sup>31</sup> яке Ти приготував перед всіма народами, <sup>32</sup> Світло на

просвіту поганам і на славу народу Твого Ізраїля! <sup>33</sup> І дивувалися батько Його й мати тим, що про Нього було розповіджене. <sup>34</sup> А Семен їх поблагословив та й прорік до Марії, Його матері: Ось призначений Цей багатом на падіння й уставання в Ізраїлі, і на знак сперечання, <sup>35</sup> і меч душу прошиє самій же тобі, щоб відкрились думки сердець багатьох! <sup>36</sup> Була й Анна пророчиця, дочка Фануїлова з племені Асирового, вона дожила до глибокої старости, живши з мужем сім років від свого дівування, <sup>37</sup> удова років вісімдесяти й чотирьох, що не відлучалась від храму, служачи Богові вдень і вночі постами й молитвами. <sup>38</sup> І години тієї вона надійшла, Бога славила та говорила про Нього всім, хто визволення Єрусалиму чекав. <sup>39</sup> А як виконали за Законом Господнім усе, то вернулись вони в Галілею, до міста свого Назарету. <sup>40</sup> А Дитина росла та зміцнялася духом, набираючись мудрости. І благодать Божа на Ній пробувала. <sup>41</sup> А батьки Його щорічно ходили до Єрусалиму на свято Пасхи. <sup>42</sup> І коли мав Він дванадцять років, вони за звичаєм на свято пішли. <sup>43</sup> Як дні ж свята скінчились були, і вертались вони, молодий Ісус в Єрусалимі лишився, а Йосип та мати Його не знали того. <sup>44</sup> Вони думали, що Він із подорожніми йде; пройшли день дороги, та й стали шукати Його поміж родичами та знайомими. <sup>45</sup> Але, не знайшовши, вернулись в Єрусалим, та й шукали Його. <sup>46</sup> І сталось, що третього дня відшукали у храмі Його, як сидів серед учителів, і вислухував їх, і запитував їх. <sup>47</sup> Усі ж, хто слухав Його, дивувалися розумові та Його відповідям. <sup>48</sup> І як вони Його вгледіли, то здивувались, а мати сказала до Нього: Дитино, чому так Ти зробив нам? Ось Твій батько та я із журбою шукали Тебе... <sup>49</sup> А Він їм

відказав: Чого ж ви шукали Мене? Хіба ви не знали, що повинно Мені бути в тому, що належить Моєму Отцеві? <sup>50</sup> Та не зрозуміли вони того слова, що Він їм говорив. <sup>51</sup> І пішов Він із ними, і прибув у Назарет, і був їм слухняний. А мати Його зберігала оці всі слова в своїм серці. <sup>52</sup> А Ісус зростав мудрістю, і віком та благодаттю, у Бога й людей.

### 3

<sup>1</sup> У п'ятнадцятий рік панування Тиверія кесаря, коли Понтій Пилат панував над Юдеєю, коли в Галілеї тетрархом був Ірод, а Пилип, його брат, був тетрархом Ітуреї й землі Трахонітської, за тетрарха Лісанія в Авіліні, <sup>2</sup> за первосвящеників Анни й Кайяфи було Боже слово в пустині Іванові, сину Захарія. <sup>3</sup> І він перейшов усю землю Йорданську, проповідуючи хрищення покаяння для прощення гріхів, <sup>4</sup> як написано в книзі пророцтва пророка Ісаї: Голос того, хто кличе: У пустині готуйте дорогу для Господа, рівняйте стежки Йому! <sup>5</sup> Нехай кожна долина наповниться, гора ж кожна та пригорок знизиться, що нерівне, нехай випростовується, а дороги вибоїсті стануть гладенькі, <sup>6</sup> і кожна людина побачить Боже спасіння! <sup>7</sup> А Іван говорив до людей, хто приходив, христитися в нього: Роде зміїний, хто навчив вас тікати від гніву майбутнього? <sup>8</sup> Отож, учиніть гідний плід покаяння. І не починайте казати в собі: Маємо батька Авраама. Бо кажу вам, що Бог може піднести дітей Авраамові з цього каміння. <sup>9</sup> Бо вже он до коріння дерев і сокира прикладена: кожне ж дерево, що доброго плоду не родить, буде зрубане та до огню буде вкинене. <sup>10</sup> А люди питали його й говорили: Що ж нам робити? <sup>11</sup> І сказав він у відповідь їм: У кого дві сорочці, нехай дасть



немаючому; а хто має поживу, нехай робить так само. <sup>12</sup> І приходили й митники, щоб христитись від нього, і питали його: Учителю, що ми маємо робити? <sup>13</sup> А він їм казав: Не стягайте нічого над те, що вам звелено. <sup>14</sup> Питали ж його й вояки й говорили: А нам що робити? І він їм відповів: Нікого не кривдьте, ані не оскаржайте фальшиво, удовольняйтесь платнею своєю. <sup>15</sup> Коли ж усі люди чекали, і в серцях своїх думали всі про Івана, чи то він не Христос, <sup>16</sup> Іван відповідав усім, кажучи: Я хрищу вас водою, але йде ось Потужніший за мене, що Йому розв'язати ремінця від Його взуття я негідний, Він христитиме вас Святим Духом й огнем! <sup>17</sup> У руці Своїй має Він віячку, і перечистить Свій тік: пшеницю збере до засків Своїх, а полову попалить ув огні негасимім. <sup>18</sup> Тож багато навчав він і іншого, звіщаючи Добру Новину народові. <sup>19</sup> А Ірод тетрарх, що Іван докоряв йому за Іродіяду, дружину брата свого, і за все зло, яке заподіяв був Ірод, <sup>20</sup> до всього додав іще й те, що Івана замкнув до в'язниці. <sup>21</sup> І сталося, як христились усі люди, і як Ісус, охрестившись, молився, розкрилося небо, <sup>22</sup> і Дух Святий злинув на Нього в тілесному вигляді, як голуб, і голос із неба почувся, що мовив: Ти Син Мій Улюблений, що Я вподобав Тебе! <sup>23</sup> А Сам Ісус, розпочинаючи, мав років із тридцять, бувши, як думано, сином Йосипа, Ілія, <sup>24</sup> сина Маттатового, сина Левїїного, сина Мелхіїного, сина Яннаєвого, сина Йосипового, <sup>25</sup> сина Маттатієвого, сина Амосова, сина Наумового, сина Еслієвого, сина Наггеевого, <sup>26</sup> сина Маатового, сина Маттатієвого, сина Семенієвого, сина Йосихового, сина Йодаєвого, <sup>27</sup> сина Йоананового, сина Рисаєвого, сина Зоровавелевого, сина Салатїїлового, сина

Нирієвого, <sup>28</sup> сина Мелхієвого, сина Аддієвого, сина Косамового, сина Елмадамового, сина Ірвового, <sup>29</sup> сина Ісуєвого, сина Еліезерового, сина Йоримового, сина Маттатієвого, сина Левієвого, <sup>30</sup> сина Семенового, сина Юдиного, сина Йосипового, сина Йонамового, сина Еліякимового, <sup>31</sup> сина Мелеаєвого, сина Меннаєвого, сина Маттатаєвого, сина Натамового, сина Давидового, <sup>32</sup> сина Єссеєвого, сина Йовидового, сина Воозового, сина Салаєвого, сина Наассонового, <sup>33</sup> сина Амінадавого, сина Адмінієвого, сина Арнієвого, сина Есромового, сина Фаресового, сина Юдиного, <sup>34</sup> сина Яковлевого, сина Ісакового, сина Авраамового, сина Тариного, сина Нахорового, <sup>35</sup> сина Серухового, сина Рагавового, сина Фалекового, сина Еверового, сина Салиного, <sup>36</sup> сина Каїнамового, сина Арфаксадового, сина Симового, сина Ноєвого, сина Ламехового, <sup>37</sup> сина Матусалового, сина Енохового, сина Яретового, сина Малелеїлового, сина Каїнамового, <sup>38</sup> сина Еносового, сина Ситового, сина Адамового, Сином Божим.

## 4

<sup>1</sup> А Ісус, повний Духа Святого, вернувся з-над Йордану, і Дух на пустиню Його попровадив. <sup>2</sup> Сорок день там диявол Його спокушав, і за тих днів Він нічого не їв, а коли закінчились вони, то вкінці зголоднів. <sup>3</sup> І диявол до Нього сказав: Якщо Ти Син Божий, скажи цьому каменеві, щоб хлібом він став! <sup>4</sup> А Ісус відповів йому: Написано: Не хлібом самим буде жити людина, але кожним Словом Божим! <sup>5</sup> І він вивів Його на гору високу, і за хвилину часу показав Йому всі царства на світі. <sup>6</sup> І диявол сказав Йому: Я дам Тобі всю оцю владу та їхню славу, бо мені це передане, і я даю, кому хочу, її. <sup>7</sup> Тож коли

Ти поклонишся передо мною, то все буде Твоє! <sup>8</sup> І промовив Ісус йому в відповідь: Написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому! <sup>9</sup> І повів Його в Єрусалим, і на наріжнику храму поставив, та й каже Йому: Як Ти Син Божий, кинься звідси додолу! <sup>10</sup> Бо написано: Він накаже про Тебе Своім Анголам, щоб Тебе берегли! <sup>11</sup> і: Вони на руках понесуть Тебе, щоб коли не спіткнув Ти об камінь Своєї ноги! <sup>12</sup> А Ісус відказав йому в відповідь: Сказано: Не спокушай Господа Бога свого! <sup>13</sup> І диявол, скінчивши все цеє спокушування, відійшов від Нього до часу. <sup>14</sup> А Ісус у силі Духа вернувся до Галілеї, і чутка про Нього рознеслась по всій тій країні. <sup>15</sup> І Він їх навчав по їхніх синагогах, і всі Його славили. <sup>16</sup> І прибув Він до Назарету, де був вихований. І звичаєм Своім Він прийшов дня суботнього до синагоги, і встав, щоб читати. <sup>17</sup> І подали Йому книгу пророка Ісаї. Розгорнувши ж Він книгу, знайшов місце, де було так написано: <sup>18</sup> На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, <sup>19</sup> щоб проповідувати рік Господнього змилування. <sup>20</sup> І, книгу згорнувши, віддав службі й сів. А очі всіх у синагозі звернулись на Нього. <sup>21</sup> І почав Він до них говорити: Сьогодні збулося Писання, яке ви почули! <sup>22</sup> І всі Йому стверджували й дивувались словам благодаті, що линули з уст Його. І казали вони: Чи ж то Він не син Йосипів? <sup>23</sup> Він же промовив до них: Ви Мені конче скажете приказку: Лікарю, уздоров самого себе! Учини те й тут, у вітчизні Своїй, що сталося чули ми у Капернаумі. <sup>24</sup> І сказав Він: Поправді кажу вам: Жаден пророк не буває приймний

у вітчизні своїй. <sup>25</sup> Та правдиво кажу вам: Багато вдовиць перебувало за днів Іллі серед Ізраїля, коли на три роки й шість місяців небо було зачинилося, так що голод великий настав був по всій тій землі, <sup>26</sup> а Ілля не до жадної з них не був посланий, тільки в Сарепту Сидонську до овдової жінки. <sup>27</sup> І багато було прокажених за Єлисея пророка в Ізраїлі, але жаден із них не очистився, крім Неемана сиріянина. <sup>28</sup> І всі в синагозі, почувши оце, переповнилися гнівом. <sup>29</sup> І, вставши, вони Його вигнали за місто, і повели аж до краю гори, на якій їхнє місто було побудоване, щоб скинути додолу Його... <sup>30</sup> Але Він перейшов серед них, і віддалився. <sup>31</sup> І прийшов Він у Капернаум, галілейське місто, і там їх навчав по суботах. <sup>32</sup> І дивувались науці Його, бо слово Його було владне. <sup>33</sup> І був чоловік у синагозі, що мав духа нечистого демона, і він закричав гучним голосом: <sup>34</sup> Ах, що нам до Тебе, Ісусе Назарянине? Ти прийшов погубити нас. Я знаю Тебе, хто Ти, Божий Святий... <sup>35</sup> А Ісус заборонив йому, кажучи: Замовчи, і вийди з нього! І, кинувши демон того насередину, вийшов із нього, нічого йому не пошкодивши. <sup>36</sup> І всіх жах обгорнув, і питали вони один одного, кажучи: Що то за наука, що духам нечистим наказує з владою й силою, і виходять вони?... <sup>37</sup> І неслася чутка про Нього по всіх місцях краю. <sup>38</sup> А як вийшов Він із синагоги, увійшов у дім Симона. Теща ж Симонова в великій гарячці лежала. І просили за неї Його. <sup>39</sup> І, ставши над нею, Він заборонив тій гарячці, і вона полишила її. І, зараз уставши, теща їм прислужувала. <sup>40</sup> Коли ж сонце заходило, то всі, хто мав яких хворих на різні недуги, до Нього приводили їх. Він же клав Свої руки на кожного з них, та їх уздоровляв. <sup>41</sup> Із багатьох же виходили й демони, кричачи та говорячи: Ти Син

Божий! Та Він їм забороняв, і не давав говорити, що знали вони, що Христос Він. <sup>42</sup> Коли ж настав день, Він вийшов, і подався до самотнього місця. А люди шукали Його. І прийшовши до Нього, Його затримували, щоб від них не відходив. <sup>43</sup> Він же промовив до них: І іншим містам Я повинен звіщати Добру Новину про Боже Царство, бо на те Мене послано. <sup>44</sup> І Він проповідував по синагогах Галілеї.

## 5

<sup>1</sup> І сталось, як тиснувся натовп до Нього, щоб почути Слово Боже, Він стояв біля озера Генісаретського. <sup>2</sup> І Він побачив два човни, що стояли край озера. А рибалки, відійшовши від них, полоскали невода. <sup>3</sup> І Він увійшов до одного з човнів, що був Симонів, і просив, щоб він трохи відплив від землі. І Він сів, та й навчав народ із човна. <sup>4</sup> А коли перестав Він навчати, промовив до Симона: Попливи на глибінь, і закиньте на полов свій невід. <sup>5</sup> А Симон сказав Йому в відповідь: Наставнику, цілу ніч ми працювали, і не вловили нічого, та за словом Твоїм укину невода. <sup>6</sup> А зробивши оце, вони безліч риби набрали і їхній невід почав прориватись... <sup>7</sup> І кивали вони до товаришів, що були в другім човні, щоб прийшли допомогти їм. Ті прийшли, та й наповнили обидва човни, аж стали вони потопати. <sup>8</sup> А як Симон Петро це побачив, то припав до колін Ісусових, кажучи: Господи, вийди від мене, бо я грішна людина! <sup>9</sup> Бо від полу риби, що зловили вони, обгорнув жах його та й усіх, хто з ним був, <sup>10</sup> також Якова й Івана, синів Зеведеєвих, що були спільниками Симона. І сказав Ісус Симонові: Не лякайся, від цього часу ти будеш ловити людей! <sup>11</sup> І вони повитягали на землю човни, покинули все, та й

пішли вслід за Ним. <sup>12</sup> А як Він перебував в одному з міст, ось один чоловік, увесь укритий проказою, Ісуса побачивши, упав ницьма, та й благав Його, кажучи: Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене! <sup>13</sup> А Він руку простяг, доторкнувся до нього й сказав: Хочу, будь чистий! І зараз із нього проказа зійшла... <sup>14</sup> І звелів Він йому не казати нікому про це. Але йди, покажися священникові, і принеси за своє очищення, як Мойсей наказав, на свідчення їм. <sup>15</sup> А чутка про Нього ще більше пішла, і багато народу приходило слухати та вздоровлялись від Нього з недугів своїх. <sup>16</sup> Він же відходив на місце самотнє й молився. <sup>17</sup> І сталось одного із днів, коли Він навчав, і сиділи фарисеї й законовчителі, що походилися зо всіх сіл Галілеї й Юдеї та з Єрусалиму, а сила Господня готова була вздоровляти їх, <sup>18</sup> і ось люди на ложі принесли чоловіка, що розслаблений був, і намагалися внести його, і перед Ним покласти. <sup>19</sup> Не знайшовши ж кудю пронести його з-за народу, злізли на дім, і крізь стелю спустили із ложем його на середину перед Ісуса. <sup>20</sup> І, побачивши їхню віру, сказав Він йому: Чоловіче, прощаються тобі гріхи твої! <sup>21</sup> А книжники та фарисеї почали міркувати й казати: Хто ж Оцей, що богозневагу говорить? Хто може прощати гріхи, окрім Бога Самого?... <sup>22</sup> Відчувши ж Ісус думки їхні, промовив у відповідь їм: Що міркуєте ви в серцях ваших? <sup>23</sup> Що легше: сказати: Прощаються тобі гріхи твої, чи сказати: Уставай та й ходи? <sup>24</sup> Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, тож каже Він розслабленому: Кажу Я тобі: Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім! <sup>25</sup> І той зараз устав перед ними, узявши те, на чому лежав, і пішов у свій дім, прославляючи Бога. <sup>26</sup> І всіх жах обгорнув, і славили

Бога вони. І переповнилися страхом, говорячи: Дивні речі сьогодні ми бачили!... <sup>27</sup> Після цього ж Він вийшов, і побачив митника, на ймення Левія, що сидів на митниці, та й промовив йому: Іди за Мною! <sup>28</sup> І, покинувши все, той устав, і пішов услід за Ним. <sup>29</sup> І справив Левій у своїм домі велику гостину для Нього. І був натовп великий митників й інших, що сиділи з Ним при столі. <sup>30</sup> Фарисеї ж та книжники їхні нарікали на Нього, та учням Його говорили: Чому з митниками та із грішниками ви їсте та п'єте? <sup>31</sup> А Ісус відповів і промовив до них: Лікаря не потребують здорові, а слабі. <sup>32</sup> Не прийшов Я, щоб праведних кликати до покаяння, а грішних. <sup>33</sup> Вони ж відказали до Нього: Чому учні Іванові часто постять та моляться, також і фарисейські, а Твої споживають та п'ють? <sup>34</sup> Ісус же промовив до них: Чи ж ви можете змусити, щоб постили гості весільні, поки з ними ще є молодий? <sup>35</sup> Але прийдуть ті дні, коли заберуть молодого від них, тоді й постити будуть тих днів... <sup>36</sup> Розповів же і приказку їм: Ніхто латки з одержі нової в одержу стару не вставляє, а то подере й нову, а латка з нової старій не надасться. <sup>37</sup> І ніхто не вливає вина молодого в старі бурдюки, а то попрориває вино молоде бурдюки, і вино розіллється, і бурдюки пропадуть. <sup>38</sup> Але треба вливати вино молоде до нових бурдюків. <sup>39</sup> І ніхто, старе пивши, молодого не схоче, бо каже: Старе ліпше!

## 6

<sup>1</sup> І сталось, як Він переходив ланами, у суботу, Його учні зривали колосся та їли, розтерши руками. <sup>2</sup> А деякі з фарисеїв сказали: Нащо робите те, чого не годиться робити в суботу? <sup>3</sup> І промовив Ісус

їм у відповідь: Хіба ви не читали того, що зробив був Давид, коли сам зголоднів, також ті, хто був із ним? <sup>4</sup> Як він увійшов був до Божого дому, і, взявши хліби показні, яких їсти не можна було, тільки самим священикам, споживав, і дав тим, хто був із ним? <sup>5</sup> І сказав Він до них: Син Людський Господь і суботі! <sup>6</sup> І сталось, як в іншу суботу зайшов Він до синагоги й навчав, знаходився там чоловік, що правиця йому була всохла. <sup>7</sup> А книжники та фарисеї вважали, чи в суботу того не вздоровить, щоб знайти проти Нього оскарження. <sup>8</sup> А Він знав думки їхні, і сказав чоловікові, що мав суху руку: Підведися, і стань посередині! Той підвівся і став. <sup>9</sup> Ісус же промовив до них: Запитаю Я вас: Що годиться в суботу робити добре, чи робити лихе, душу спасти, чи згубити? <sup>10</sup> І, позирнувши на всіх них, сказав чоловікові: Простягни свою руку! Той зробив, і рука його стала здорова! <sup>11</sup> А вони переповнилились лютістю, і один з одним змовлялись, що робити з Ісусом?... <sup>12</sup> І сталось, що часу того Він вийшов на гору молитися, і перебув цілу ніч на молитві до Бога. <sup>13</sup> А коли настав день, покликав Він учнів Своїх, і обрав із них Дванадцятьох, яких і апостолами Він назвав: <sup>14</sup> Симона, якого й Петром Він назвав, і Андрія, брата його, Якова й Івана, Пилипа й Варфоломія, <sup>15</sup> Матвія й Хому, Якова Алфієвого й Симона, званого Зилотом, <sup>16</sup> Юду Якового, й Юду Іскаріотського, що й зрадником став. <sup>17</sup> Як зійшов Він із ними, то спинився на рівному місці, також натовп густий Його учнів, і безліч людей з усієї Юдеї та з Єрусалиму, і з приморського Тиру й Сидону, <sup>18</sup> що посходилися, щоб послухати Його та вздоровитися із недугів своїх, також ті, хто від духів нечистих страждав, і вони



вздоровлялися. <sup>19</sup> Увесь же народ намагався бодай доторкнутись до Нього, бо від Нього виходила сила, і всіх вздоровляла. <sup>20</sup> А Він, звівши очі на учнів Своїх, говорив: Блаженні убогі, Царство Боже бо ваше. <sup>21</sup> Блаженні голодні тепер, бо ви нагодовані будете. Блаженні засмучені зараз, бо втішиться ви. <sup>22</sup> Блаженні ви будете, коли люди зненавидять вас, і коли проженуть вас, і ганьбитимуть, і знеславлять, як зле, ім'я ваше за Людського Сина. <sup>23</sup> Радійте того дня й веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах. Бо так само чинили пророкам батьки їхні. <sup>24</sup> Горе ж вам, багатіям, бо втіху свою ви вже маєте. <sup>25</sup> Горе вам, тепер ситим, бо зазнаєте голоду ви. Горе вам, що тепер потішаєтеся, бо будете ви сумувати та плакати. <sup>26</sup> Горе вам, як усі люди про вас говоритимуть добре, бо так само чинили фальшивим пророкам батьки їхні! <sup>27</sup> А вам, хто слухає, Я кажу: Любіть своїх ворогів, добро робіть тим, хто ненавидить вас. <sup>28</sup> Благословляйте тих, хто вас проклинає, і моліться за тих, хто кривду вам чинить. <sup>29</sup> Хто вдарить тебе по щоці, підстав йому й другу, а хто хоче плаща твого взяти, не забороняй і сорочки. <sup>30</sup> І кожному, хто в тебе просить подай, а від того, хто твоє забирає, назад не жадай. <sup>31</sup> І як бажаєте, щоб вам люди чинили, так само чиніть їм і ви. <sup>32</sup> А коли любите тих, хто любить вас, яка вам за те ласка? Люблять бо й грішники тих, хто їх любить. <sup>33</sup> І коли добре чините тим, хто добро чинить вам, яка вам за те ласка? Бо те саме і грішники роблять. <sup>34</sup> А коли позичаєте тим, що й від них сподіваєтесь взяти, яка вам за те ласка? Позичають бо й грішники грішникам, щоб одержати стільки ж. <sup>35</sup> Тож любіть своїх ворогів, робіть добро, позичайте, не ждучи нічого назад, і ваша за це нагорода великою

буде, і синами Всевишнього станете ви, добрий бо Він до невдячних і злих! <sup>36</sup> Будьте ж милосердні, як і Отець ваш милосердний! <sup>37</sup> Також не судіть, щоб не суджено й вас; і не осуджуйте, щоб і вас не осуджено; прощайте, то простять і вам. <sup>38</sup> Давайте і дадуть вам; мірою доброю, натоптанною, струснутою й переповненою вам у подолок дадуть. Бо якою ви мірою міряєте, такою відміряють вам. <sup>39</sup> Розповів також приказку їм: Чи ж може водити сліпого сліпий? Хіба не обидва в яму впадуть? <sup>40</sup> Учень не більший за вчителя; але, удосконалившись, кожен буде, як учитель його. <sup>41</sup> Чого ж в оці брата свого ти заскалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуєш? <sup>42</sup> Як ти можеш сказати до брата свого: Давай, брате, я заскалку вийму із ока твого, сам колоди, що в оці твоїм, не вбачаючи? Лицеміре, вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти заскалку з ока брата твого! <sup>43</sup> Нема доброго дерева, що родило б злий плід, ані дерева злого, що родило б плід добрий. <sup>44</sup> Кожне ж дерево з плоду свого пізнається. Не збирають бо фіг із тернини, винограду ж на глоду не рвуть. <sup>45</sup> Добра людина із доброї скарбниці серця добре виносить, а лиха із лихої виносить лихе. Бо чим серце наповнене, те говорять уста його! <sup>46</sup> Що звете ви Мене: Господи, Господи, та не робите того, що Я говорю? <sup>47</sup> Скажу вам, до кого подібний усякий, хто до Мене приходить та слів Моїх слухає, і виконує їх: <sup>48</sup> Той подібний тому чоловікові, що, будуючи дім, він глибоко викопав, і основу на камінь поклав. Коли ж злива настала, вода кинулася на той дім, та однак не змогла захитати його, бо збудований добре він був! <sup>49</sup> А хто слухає та не виконує, той подібний тому чоловікові, що свій дім збудував на землі без основи.

І наперла на нього ріка, і зараз упав він, і велика була того дому руїна!

## 7

<sup>1</sup> А коли Він скінчив усі слова Свої до народу, що слухав Його, то ввійшов у Капернаум. <sup>2</sup> У одного ж сотника тяжко раб занедужав, що був дорогий йому, і вмирати вже мав. <sup>3</sup> А коли про Ісуса почув, то послав він до Нього юдейських старших, і благав Його, щоб прийшов, і вздоровив раба його. <sup>4</sup> Вони ж прибули до Ісуса, та й ревно благали Його й говорили: Він достойний, щоб Ти це зробив йому. <sup>5</sup> Бо він любить народ наш, та й для нас синагогу поставив. <sup>6</sup> І пішов Ісус із ними. І коли недалеко від дому вже був, сотник друзів послав, щоб сказати Йому: Не турбуйся, о Господи, бо я недостойний, щоб зайшов Ти під стріху мою. <sup>7</sup> Тому то й себе не вважав я за гідного, щоб до Тебе прийти. Та промов тільки слово, і раб мій одужає. <sup>8</sup> Бо й я людина підвладна, і вояків під собою я маю; і одному кажу: піди, то йде він, а тому: прийди, і приходить, а своєму рабові: зроби тее і зробить. <sup>9</sup> Почувши ж таке, Ісус здивувався йому, і, звернувшись до натовпу, що йшов слідком за Ним, промовив: Кажу вам: навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри! <sup>10</sup> А коли посланці повернулись додому, то знайшли, що одужав той раб! <sup>11</sup> І сталось, наступного дня Він відправивсь у місто, що зветься Наїн, а з Ним ішли учні Його та багато народу. <sup>12</sup> І ось, як до брами міської наблизився Він, виносили вмерлого, одинака в своєї матері, що вдовою була. І з нею був натовп великий із міста. <sup>13</sup> Як Господь же побачив її, то змилосердивсь над нею, і до неї промовив: Не

плач! <sup>14</sup> І Він підійшов, і доторкнувся до мар, носії ж зупинились. Тоді Він сказав: Юначе, кажу тобі: встань! <sup>15</sup> І мертвий устав, і почав говорити. І його Він віддав його матері. <sup>16</sup> А всіх острах пройняв, і Бога хвалили вони й говорили: Великий Пророк з'явився між нами, і зглянувся Бог над народом Своїм! <sup>17</sup> І розійшлася ця чутка про Нього по цілій Юдеї, і по всій тій країні. <sup>18</sup> Про все ж те сповістили Івана учні його. І покликав Іван двох із учнів своїх, <sup>19</sup> і послав їх до Господа з запитом: Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого? <sup>20</sup> А мужі, прийшовши до Нього, сказали: Іван Христитель послав нас до Тебе, питаючи: Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого? <sup>21</sup> А саме тоді багатьох уздоровив був Він від недугів і мук, і від духів злих, і сліпим багатьом вернув зір. <sup>22</sup> І промовив Ісус їм у відповідь: Ідїть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули: Сліпі прозрівають, криві ходять, очищуються слабї на проказу, і чують глухі, воскресають померлі, убогим звіщається Добра Новина. <sup>23</sup> І блаженний, хто через Мене спокуси не матиме! <sup>24</sup> А коли відійшли посланці Іванові, Він почав говорити про Івана народові: На що ви дивитись ходили в пустиню? Чи на очерет, що вітер гойдає його? <sup>25</sup> Та на що ви дивитись ходили? Може на чоловіка, у м'які шати одягненого? Аджеж ті, хто одягається славно, і розкішно живе, по палатах царських. <sup>26</sup> На що ж ви ходили дивитись? На пророка? Так, кажу вам, навіть більше, аніж на пророка. <sup>27</sup> Це той, що про нього написано: Ось перед обличчя Твое посилаю Свого посланця, який перед Тобою дорогу Твою приготує! <sup>28</sup> Кажу вам: Між народженими від жінок нема більшого понад Івана. Та найменший

у Божому Царстві той більший за нього. <sup>29</sup> І всі люди, що слухали, і митники визнали Божу волю за слушну, і охристились Івановим хрищенням. <sup>30</sup> А фарисеї й законники відкинули Божу волю про себе, і не христились від нього. <sup>31</sup> І промовив Господь: До кого ж уподоблю людей цього роду? І до кого подібні вони? <sup>32</sup> Подібні вони до дітей, що на ринку сидять й один одного кличуть та кажуть: Ми вам грали були, а ви не танцювали, ми співали вам жалібно, та не плакали ви... <sup>33</sup> Бо прийшов Іван Христитель, що хліба не їсть і вина не п'є, а ви кажете: Має він демона. <sup>34</sup> Прийшов же Син Людський, що їсть і п'є, а ви кажете: Чоловік Цей ласун і п'яниця, Він приятель митників і грішників. <sup>35</sup> І виправдалася мудрість усіма своїми ділами. <sup>36</sup> А один із фарисеїв просив Його, щоб спожив Він із ним. І, прийшовши до дому того фарисея, Він сів при столі. <sup>37</sup> І ось жінка одна, що була в місті, грішниця, як дізналась, що, Він у фарисеевім домі засів при столі, алябастрову пляшечку мира принесла, <sup>38</sup> і, припавши до ніг Його ззаду, плачучи, почала обливати слізьми Йому ноги, і волоссям своїм витирала, ноги Йому цілувала та миром мастила... <sup>39</sup> Побачивши це, фарисей, що покликав Його, міркував собі, кажучи: Коли б був Він пророк, Він би знав, хто ото й яка жінка до Нього торкається, бож то грішниця! <sup>40</sup> І озвався Ісус та й говорить до нього: Маю, Симоне, дещо сказати тобі. А той відказав: Кажи, Учителю. <sup>41</sup> І промовив Ісус: Були два боржники в одного вірителя; один був винен п'ятсот динаріїв, а другий п'ятдесят. <sup>42</sup> Як вони ж не могли заплатити, простив він обом. Скажи ж, котрий із них більше полюбить його? <sup>43</sup> Відповів Симон, говорячи: Думаю, той, кому більше простив. І сказав

Він йому: Розсудив ти правдиво. <sup>44</sup> І, обернувшись до жінки, Він промовив до Симона: Чи ти бачиш цю жінку? Я прибув у твій дім, ти на ноги Мої не подав і води, а вона окропила слізьми Мої ноги й обтерла волоссям своїм. <sup>45</sup> Поцілунку не дав ти Мені, а вона, відколи ввійшов Я, Мої ноги цілує невинно. <sup>46</sup> Голови ти Моеї оливою не намастив, а вона миром ноги мої намастила... <sup>47</sup> Ось тому говорю Я тобі: Численні гріхи її прощені, бо багато вона полюбила. Кому ж мало прощається, такий мало любить. <sup>48</sup> А до неї промовив: Прощаються тобі гріхи! <sup>49</sup> А ті, що сиділи з Ним при столі, почали гомоніти про себе: Хто ж це Такий, що прощає й гріхи? <sup>50</sup> А до жінки сказав Він: Твоя віра спасла тебе, іди з миром собі!

## 8

<sup>1</sup> І сталося, що Він після того проходив містами та селами, проповідуючи та звіщаючи Добру Новину про Боже Царство. Із ним Дванадцять були, <sup>2</sup> та дехто з жінок, що були вздоровлені від злих духів і хвороб: Марія, Магдалиною звана, що з неї сім демонів вийшло, <sup>3</sup> і Іванна, дружина Худзи, урядника Іродового, і Сусанна, і інших багато, що маєтком своїм їм служили. <sup>4</sup> І, як зібралось багато народу, і з міста до Нього поприходили, то Він промовляти став притчею. <sup>5</sup> Ось вийшов сіяч, щоб посіяти зерно своє. І, як сіяв, упало одне край дороги, і було повитоптуване, а птахи небесні його повидзьобували. <sup>6</sup> Друге ж упало на ґрунт кам'янистий, і, зійшовши, усохло, не мало бо вогкості. <sup>7</sup> А інше упало між терен, і вигнався терен, і його поглушив. <sup>8</sup> Інше ж упало на добрую землю, і, зійшовши, уродило стократно. Це сказавши, закликав: Хто має вуха, щоб слухати,

нехай слухає! <sup>9</sup> Запитали ж Його Його учні, говорячи: Що визначає ця притча? <sup>10</sup> А Він відказав: Вам дано пізнати таємниці Божого Царства, а іншим у притчах, щоб дивились вони і не бачили, слухали і не розуміли. <sup>11</sup> Ось що означає ця притча: Зерно це Боже Слово. <sup>12</sup> А котрі край дороги, це ті, хто слухає, але потім приходять диявол, і забирає слово з їхнього серця, щоб не ввірували й не спаслися вони. <sup>13</sup> А що на кам'янистому ґрунті, це ті, хто тільки почує, то слово приймає з радістю; та кореня не мають вони, вірують дочасно, і за час випробовування відпадають. <sup>14</sup> А що впало між терен, це ті, хто слухає слово, але, ходячи, бувають придушені клопотами, та багатством, та життєвими розкошами, і плоду вони не дають. <sup>15</sup> А те, що на добрій землі, це оті, хто як слово почує, береже його в щирому й доброму серці, і плід приносять вони в терпеливості. <sup>16</sup> А світла засвіченого ніхто не покриває посудиною, і не ставить під ліжку, але ставить його на свічник, щоб бачили світло, хто входить. <sup>17</sup> Немає нічого захованого, що не виявиться, ні таємного, що воно не пізнається, і не вийде наяв. <sup>18</sup> Тож пильнуйте, як слухаєте! Бо хто має, то дасться йому, хто ж не має, забереться від нього і те, що, здається йому, ніби має. <sup>19</sup> До Нього ж прийшли були мати й брати Його, та через народ не могли доступитись до Нього. <sup>20</sup> І сповістили Йому: Твоя мати й брати Твої он стоять осторонь, і бажають побачити Тебе. <sup>21</sup> А Він відповів і промовив до них: Моя мати й брати Мої це ті, хто слухає Боже Слово, і виконує! <sup>22</sup> І сталося, одного з тих днів увійшов Він до човна, а з Ним Його учні. І сказав Він до них: Переплиньмо на другий бік озера. І відчалили. <sup>23</sup> А коли вони плинули, Він заснув. І

знялася на озері буря велика, аж вода заливати їх стала, і були в небезпеці вони. <sup>24</sup> І вони підійшли, і розбудили Його та й сказали: Учителю, Учителю, гинемо! Він же встав, наказав бурі й хвилям, і вони вшухнули, і тиша настала! <sup>25</sup> А до них Він сказав: Де ж ваша віра? І дивувались вони, перестрашені, і говорили один до одного: Хто ж це такий, що вітрам і воді Він наказує, а вони Його слухають? <sup>26</sup> І вони припливли до землі Гадаринської, що навпроти Галілеї. <sup>27</sup> І, як на землю Він вийшов, перестрів Його один чоловік із міста, що довгі роки мав він демонів, не вдягався в одержу, і мешкав не в домі, а в гробах. <sup>28</sup> А коли він Ісуса побачив, то закричав, поваливсь перед Ним, і голосом гучним закликав: Що до мене Тобі, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Благаю Тебе, не муч мене! <sup>29</sup> Бо звелів Він нечистому духові вийти з людини. Довгий час він хапав був його, і в'язали його ланцюгами й кайданами, і стерегли його, але він розривав ланцюги, і демон гнав по пустині його. <sup>30</sup> А Ісус запитався його: Як тобі на ім'я? І той відказав: Легіон, бо багато ввійшло в нього демонів. <sup>31</sup> І благали Його, щоб Він їм не звелів іти в безодню. <sup>32</sup> Пасся ж там на горі гурт великий свиней. І просилися демони ті, щоб дозволив піти їм у них. І дозволив Він їм. <sup>33</sup> А як демони вийшли з того чоловіка, то в свиней увійшли. І череда кинулась із кручі до озера, і потопилась. <sup>34</sup> Пастухи ж, як побачили тее, що сталось, повтікали, та в місті й по селах звістили. <sup>35</sup> І вийшли побачити, що сталось. І прийшли до Ісуса й знайшли, що той чоловік, що демони вийшли із нього, сидів при ногах Ісусових вдягнений та при умі, і полякались... <sup>36</sup> Самовидці ж їм розповіли, як видужав той біснуватий. <sup>37</sup> І весь народ Гадаринського краю став благати Його,



щоб пішов Він від них, великий бо страх обгорнув їх. Він же до човна ввійшов і вернувся. <sup>38</sup> А той чоловік, що демони вийшли із нього, став благати Його, щоб бути при Ньому. Та Він відпустив його, кажучи: <sup>39</sup> Вернися до дому свого, і розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог! І той пішов, і по цілому місту звістив, які речі великі для нього Ісус учинив! <sup>40</sup> А коли повернувся Ісус, то люди Його прийняли, бо всі чекали Його. <sup>41</sup> Аж ось прийшов муж, Яр на ім'я, що був старшим синагоги. Він припав до Ісусових ніг, та й став благати Його завітати до дому його. <sup>42</sup> Бо він мав одиначку дочку, років десь із дванадцять, і вмирала вона. А коли Він ішов, народ тиснув Його. <sup>43</sup> А жінка одна, що дванадцять років хворою на кровотечу була, що ніхто вздоровити не міг її, <sup>44</sup> підійшовши ззаду, доторкнулась до краю одежі Його, і хвилі тієї спинилася їй кровотеча! <sup>45</sup> А Ісус запитав: Хто доторкнувся до Мене? Коли ж відмовлялися всі, то Петро відказав: Учителю, народ коло Тебе он товпиться й тисне. <sup>46</sup> Ісус же промовив: Доторкнувсь хтось до Мене, бо Я відчув силу, що вийшла з Мене... <sup>47</sup> А жінка, побачивши, що вона не втаїлась, трясучись, підійшла та й упала перед Ним, і призналася перед усіма людьми, чому доторкнулась до Нього, і як хвилі тієї одужала. <sup>48</sup> Він же промовив до неї: Дочко, твоя віра спасла тебе; іди з миром собі! <sup>49</sup> Як Він ще промовляв, приходить ось від старшини синагоги один та й говорить: Дочка твоя вмерла, не турбуй же Вчителя! <sup>50</sup> Ісус же, почувши, йому відповів: Не лякайся, тільки віруй, і буде спасена вона. <sup>51</sup> Прийшовши ж до дому, не пустив Він нікого з Собою ввійти, крім Петра, та Івана, та Якова, та батька дівчати, та матері. <sup>52</sup> А всі плакали та голосили за

нею... Він же промовив: Не плачте, не вмерла вона, але спить! <sup>53</sup> І насміхалися з Нього, бо знали, що вмерла вона. <sup>54</sup> А Він узяв за руку її та й скрикнув, говорячи: Дівчатко, вставай! <sup>55</sup> І вернувся їй дух, і хвилі тієї вона ожила... І звелів дати їй їсти. <sup>56</sup> І здивувались батьки її. А Він наказав їм нікому не розповідати, що сталося.

## 9

<sup>1</sup> І скликав Він Дванадцятьох, і дав їм силу та владу над усіма демонами, і вздоровляти недуги. <sup>2</sup> І послав їх проповідувати Царство Боже та вздоровляти недужих. <sup>3</sup> І промовив до них: Не беріть нічого в дорогу: ані палиці, ані торби, ні хліба, ні срібла, ані майте по двоє убрань. <sup>4</sup> І в який дім увійдете, зоставайтесь там, і звідти відходьте. <sup>5</sup> А як хто вас не прийме, то, виходячи з міста того, обтрусіть від ніг ваших порох на свідчення супроти них. <sup>6</sup> І вийшли вони, та й ходили по селах, звіщаючи Добру Новину та всюди вздоровляючи. <sup>7</sup> А Ірод тетрарх прочув усе, що сталося було, і вагався, бо дехто казали, що Іван це із мертвих устав, <sup>8</sup> а інші, що Ілля то з'явився, а знов інші, що ожив це один із стародавніх пророків. <sup>9</sup> Тоді Ірод сказав: Іванові стяв я голову; хто ж Оцей, що я чую про Нього речі такі? І він намагався побачити Його. <sup>10</sup> А коли повернулись апостоли, вони розповіли Йому, що зробили. І Він їх узяв, та й пішов самотою на місце безлюдне, біля міста, що зветься Віфсаїда. <sup>11</sup> А як люди довідалися, то пішли вслід за Ним. І Він їх прийняв, і розповідав їм про Боже Царство, та тих уздоровляв, хто потребував уздоровлення. <sup>12</sup> А день став схилитися. І Дванадцяттеро підійшли та й сказали Йому: Відпусти вже людей, нехай вони

йдуть у довколишні села й оселі спочити й здобути поживи, бо ми тут у місці безлюдному! <sup>13</sup> А Він їм сказав: Дайте їсти їм ви. Вони ж відказали: Немає в нас більше, як п'ятеро хліба й дві риби. Хіба підемо та купимо поживи для всього народу цього. <sup>14</sup> Бо було чоловіків десь тисяч із п'ять. І сказав Він до учнів Своїх: Розсадіть їх рядами по п'ятидесяти. <sup>15</sup> І зробили отак, і всіх їх розсадили. <sup>16</sup> І Він узяв п'ять хлібів та дві риби, споглянув на небо, поблагословив їх, і поламав, і дав учням, щоб клали народові. <sup>17</sup> І всі їли й наситились! А з кусків позоставалих зібрали дванадцять кошів... <sup>18</sup> І сталось, як насамоті Він молився, з Ним учні були. І спитав Він їх, кажучи: За кого Мене люди вважають? <sup>19</sup> Вони ж відповіли та сказали: За Івана Хрестителя, а ті за Іллю, а інші, що воскрес один із давніх пророків. <sup>20</sup> А Він запитав їх: А ви за кого Мене маєте? Петро ж відповів та сказав: За Христа Божого! <sup>21</sup> Він же їм наказав, і звелів не казати нікому про це. <sup>22</sup> І сказав Він: Синові Людському треба багато страждати, і Його відцураються старші, і первосвященики, і книжники, і буде Він убитий, але третього дня Він воскресне! <sup>23</sup> А до всіх Він промовив: Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде. <sup>24</sup> Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто ради Мене згубить душу свою, той її збереже. <sup>25</sup> Яка ж користь людині, що здобуде весь світ, але занাপастить чи згубить себе? <sup>26</sup> Бо хто буде Мене та Моєї науки соромитися, того посоромиться також Син Людський, як прийде у славі Своій, і Отчій, і святих Анголів. <sup>27</sup> Правдиво ж кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Царства Божого. <sup>28</sup> І сталось після оцих слів

днів за вісім, узяв Він Петра, і Івана, і Якова, та й пішов помолитись на гору. <sup>29</sup> І коли Він молився, то вигляд лица Його переобразився, а одежа Його стала біла й блискуча. <sup>30</sup> І ось два мужі з Ним розмовляли, були то Мойсей та Ілля, <sup>31</sup> що з'явилися в славі, і говорили про кінець Його, який в Єрусалимі Він мав докінчити. <sup>32</sup> А Петро та приявні з ним були зморені сном, але, пробудившись, бачили славу Його й обох мужів, що стояли при Ньому. <sup>33</sup> І сталось, як із Ним розлучались вони, то промовив Петро до Ісуса: Учителю, добре нам бути отут! Поставмо ж отут три шатрі: задля Тебе одне, і Мойсею одне, і одне для Іллі! Він не знав, що говорить... <sup>34</sup> А як він говорив це, насунула хмара та їх заслонила. І вони полякались, як стали ті входити в хмару. <sup>35</sup> І почувся ось голос із хмари, який промовляв: Це Син Мій Улюблений, Його слухайтеся! <sup>36</sup> А коли оцей голос лунав, Ісус Сам позостався. А вони промовчали, і нікому нічого тих днів не казали, що бачили. <sup>37</sup> А наступного дня, як спустились з гори, перестрів Його натовп великий. <sup>38</sup> І закричав ось один чоловік із народу й сказав: Учителю, благаю Тебе, зглянься над сином моїм, бо одинак він у мене! <sup>39</sup> А ото дух хапає його, і він нагло кричить, і трясе ним, аж той піну пускає. І, вимучивши він його, насилу відходить. <sup>40</sup> І учнів Твоїх я благав його вигнати, та вони не змогли. <sup>41</sup> А Ісус відповів і промовив: О, роде невірний й розбещений, доки буду Я з вами, і терпітиму вас? Приведи свого сина сюди! <sup>42</sup> А як той іще йшов, демон кинув його та затряс. Та Ісус наказав тому духу нечистому, і вздоровив дитину, і віддав її батькові її. <sup>43</sup> І всі дивувалися величі Божій! А як усі дивувались усьому, що чинив був Ісус, Він промовив до учнів Своїх: <sup>44</sup> Вкладіть до вух своїх ці

ось слова: Людський Син буде виданий людям до рук... <sup>45</sup> Проте не зрозуміли вони цього слова, було бо закриті від них, щоб його не збагнули, та боялись Його запитати про це слово. <sup>46</sup> І прийшло їм на думку: хто б найбільший з них був? <sup>47</sup> А Ісус, думку серця їх знавши, узяв дитину, і поставив її біля Себе. <sup>48</sup> І промовив до них: Як хто прийме дитину оцю в Ім'я Моє, Мене він приймає, а як хто Мене прийме, приймає Того, Хто послав Мене. Хто бо найменший між вами всіма, той великий! <sup>49</sup> А Іван відповів і сказав: Учителю, ми бачили одного чоловіка, що Ім'ям Твоїм демонів виганяв, і ми заборонили йому, бо він з нами не ходить. <sup>50</sup> Ісус же йому відказав: Не забороняйте, бо хто не проти вас, той за вас! <sup>51</sup> І сталось, коли дні вознесення Його наближались, Він постановив піти в Єрусалим. <sup>52</sup> І Він посланців вислав перед Собою. І пішли вони, та й прибули до села самарянського, щоб ночівлю Йому приготувати. <sup>53</sup> А ті не прийняли Його, бо йшов Він у напрямі Єрусалиму. <sup>54</sup> Як побачили ж те учні Яків й Іван, то сказали: Господи, хочеш, то ми скажемо, щоб огонь зійшов з неба та винищив їх, як і Ілля був зробив. <sup>55</sup> А Він обернувся до них, їм докорив та й сказав: Ви не знаєте, якого ви духа. <sup>56</sup> Бо Син Людський прийшов не губить душі людські, а спасати! І пішли вони в інше село. <sup>57</sup> І сталось, як дорогою йшли, сказав був до Нього один: Я піду за Тобою, хоч би куди Ти пішов. <sup>58</sup> Ісус же йому відказав: Мають нори лисиці, а гнізда небесні пташки, Син же Людський не має ніде й голови прихилити! <sup>59</sup> І промовив до другого Він: Іди за Мною. А той відказав: Дозволь мені перше піти, і батька свого поховати. <sup>60</sup> Він же йому відказав: Зостав мертвим ховати мерців своїх. А ти йди та

звіщай Царство Боже. <sup>61</sup> А інший сказав був: Господи, я піду за Тобою, та дозвожь мені перш попрощатись із своїми домашніми. <sup>62</sup> Ісус же промовив до нього: Ніхто з тих, хто кладе свою руку на плуга та назад озирається, не надається до Божого Царства!

## 10

<sup>1</sup> Після того призначив Господь і інших Сімдесят, і послав їх по двох перед Себе до кожного міста та місця, куди Сам мав іти. <sup>2</sup> І промовив до них: Хоч жниво велике, та робітників мало; тож благайте Господаря жнива, щоб робітників вислав на жниво Своє. <sup>3</sup> Ідіть! Оце посилаю Я вас, як ягнят між вовки. <sup>4</sup> Не носіть ні калитки, ні торби, ні сандаль, і не вітайте в дорозі нікого. <sup>5</sup> Як до дому ж якого ви ввійдете, то найперше кажіть: Мир дому цьому! <sup>6</sup> І коли син миру там буде, то спочине на ньому ваш мир, коли ж ні до вас вернеться. <sup>7</sup> Зоставайтеся ж у домі тім самім, споживайте та пийте, що є в них, бо вартий робітник своєї заплати. Не ходіть з дому в дім. <sup>8</sup> А як прийдете в місто яке, і вас приймуть, споживайте, що вам подадуть. <sup>9</sup> Уздоровлюйте хворих, що в нім, промовляйте до них: Наблизилось Царство Боже до вас! <sup>10</sup> А як прийдете в місто яке, і вас не приймуть, то вийдіть на вулиці його та й кажіть: <sup>11</sup> Ми обтрушуємо вам навіть порошок, що прилип до нас із вашого міста. Та знайте оце, що наблизилось Царство Боже! <sup>12</sup> Кажу вам: того дня легше буде содомлянам, аніж місту тому! <sup>13</sup> Горе тобі, Хоразіне, горе тобі, Віфсаїдо! Бо коли б то у Тирі й Сидоні були відбулися ті чуда, що сталися в вас, то давно б вони покаялися в волосяниці та в попелі! <sup>14</sup> Але на суді вірадрніш буде Тиру й

Сидону, як вам... <sup>15</sup> А ти, Капернауме, що до неба піднісся, аж до аду ти зійдеш! <sup>16</sup> Хто слухає вас Мене слухає, хто ж погорджує вами погорджує Мною, хто ж погорджує Мною погорджує Тим, Хто послав Мене. <sup>17</sup> А ті Сімдесят повернулися з радістю, кажучи: Господи, навіть демони коряться нам у Ім'я Твое! <sup>18</sup> Він же промовив до них: Я бачив того сатану, що з неба спадав, немов блискавка. <sup>19</sup> Ось Я владу вам дав наступати на змії та скорпіонів, і на всю силу ворожу, і ніщо вам не зашкодить. <sup>20</sup> Та не тіштесь тим, що вам коряться духи, але тіштесь, що ваші ймення записані в небі! <sup>21</sup> Того часу Ісус звеселився був Духом Святим і промовив: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив. Так, Отче, бо Тобі так було до вподоби! <sup>22</sup> Передав Мені все Мій Отець. І не знає ніхто, хто є Син, тільки Отець, і хто Отець тільки Син, та кому Син захоче відкрити. <sup>23</sup> І, звернувшись до учнів, наодинці їм сказав: Блаженні ті очі, що бачать, що бачите ви! <sup>24</sup> Кажу ж вам, що багато пророків і царів бажали побачити, що бачите ви та й не бачили, і почути, що чуєте ви і не чули! <sup>25</sup> І підвівсь ось законник один, і сказав, Його випробовуючи: Учителю, що робити мені, щоб вічне життя осягнути? <sup>26</sup> Він же йому відказав: Що в Законі написано, як ти читаєш? <sup>27</sup> А той відповів і сказав: Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю, і всім своїм розумом, і свого ближнього, як самого себе. <sup>28</sup> Він же йому відказав: Правильно ти відповів. Роби це, і будеш жити. <sup>29</sup> А той бажав сам себе виправдати, та й сказав до Ісуса: А хто то мій ближній? <sup>30</sup> А Ісус відповів і промовив: Один чоловік ішов з Єрусалиму до Єрихону, і попався розбійникам, що обдерли його,

і завдали йому рани, та й утекли, покинувши ледве живого його. <sup>31</sup> Проходив випадком тією дорогою священик один, побачив його, і проминув. <sup>32</sup> Так само й Левит надійшов на те місце, поглянув, і теж проминув. <sup>33</sup> Проходив же там якийсь самарянин, та й натрапив на нього, і, побачивши, змилосердився. <sup>34</sup> І він підійшов, і обв'язав йому рани, наливши оливи й вина. Потому його посадив на худобину власну, і приставив його до гостиниці, та й клопотався про нього. <sup>35</sup> А другого дня, від'їжджавши, вийняв він два динарії, та й дав їх господареві й проказав: Заопікуйся ним, а як більше що витратиш, заплачу тобі, як вернуся. <sup>36</sup> Котрий же з цих трьох на думку твою був ближній тому, хто попався розбійникам? <sup>37</sup> А він відказав: Той, хто вчинив йому милість. Ісус же сказав йому: Іди, і роби так і ти! <sup>38</sup> І сталось, коли вони йшли, Він прийшов до одного села. Одна ж жінка, Марта їй на ім'я, прийняла Його в дім свій. <sup>39</sup> Була ж в неї сестра, що звалась Марія; вона сіла в ногах у Ісуса, та й слухала слова Його. <sup>40</sup> А Марта великою послугою клопоталась, а спинившись, сказала: Господи, чи байдуже Тобі, що на мене саму полишила служити сестра моя? Скажи ж їй, щоб мені допомгла. <sup>41</sup> Господь же промовив у відповідь їй: Марто, Марто, турбуєшся й журишся ти про багато чого, <sup>42</sup> а потрібне одне. Марія ж обрала найкращу частку, яка не відбереться від неї...

## 11

<sup>1</sup> І сталось, як молився Він у місці одному, і коли перестав, озвався до Нього один із Його учнів: Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив своїх учнів. <sup>2</sup> Він же промовив до них: Коли молитесь,



говорить: Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. <sup>3</sup> Хліба нашого насущного дай нам на кожний день. <sup>4</sup> І прости нам наші гріхи, бо й самі ми прощаємо кожному боржникові нашому. І не введи нас у випробовування, але визволи нас від лукавого! <sup>5</sup> І сказав Він до них: Хто з вас матиме приятеля, і піде до нього опівночі, і скаже йому: Позич мені, друже, три хліби, <sup>6</sup> бо прийшов із дороги до мене мій приятель, я ж не маю, що дати йому. <sup>7</sup> А той із середини в відповідь скаже: Не роби мені клопоту, уже замкнені двері, і мої діти зо мною на ліжкові. Не можу я встати та дати тобі. <sup>8</sup> Кажу вам: коли він не встане, і не дасть ради дружби йому, то за докучання його він устане та й дасть йому, скільки той потребує. <sup>9</sup> І я вам кажу: просить, і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам! <sup>10</sup> Бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а тому, хто стукає відчинять. <sup>11</sup> І котрий з вас, батьків, як син хліба проситиме, подасть йому каменя? Або, як проситиме риби, замість риби подасть йому гадину? <sup>12</sup> Або, як яйця він проситиме, дасть йому скорпіона? <sup>13</sup> Отож, коли ви, будши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого всім тим, хто проситиме в Нього? <sup>14</sup> Раз вигонив Він демона, який був німий. І коли демон вийшов, німий заговорив. А народ дивувався. <sup>15</sup> А деякі з них гомоніли: Виганяє Він демонів силою Вельзевула, князя демонів... <sup>16</sup> А інші, випробовуючи, хотіли від Нього ознаки із неба. <sup>17</sup> Він же знав думки їхні, і промовив до них: Кожне царство, само проти себе поділене, запустіє, і дім на дім упаде. <sup>18</sup> А коли й сатана поділився сам супроти себе, як стоятиме

царство його? А ви кажете, що Вельзевулом вигоню Я демонів. <sup>19</sup> Коли ж Вельзевулом вигоню Я демонів, то чим виганяють їх ваші сини? Тому вони стануть вам суддями. <sup>20</sup> А коли перстом Божим вигоню Я демонів, то справді прийшло до вас Боже Царство. <sup>21</sup> Коли сильний збройно свій двір стереже, то в безпеці маєток його. <sup>22</sup> Коли ж дужчий від нього його нападе й переможе, то всю зброю йому забере, на яку покладався був той, і роздасть свою здобич. <sup>23</sup> Хто не зо Мною, той проти Мене; і хто не збирає зо Мною, той розкидає! <sup>24</sup> Коли дух нечистий виходить з людини, то блукає місцями безвідними, відпочинку шукаючи, але, не знаходячи, каже: Вернуса до хати своєї, звідки я вийшов. <sup>25</sup> А як вернеться він, то хату знаходить заметену й прибрану. <sup>26</sup> Тоді він іде та й приводить сімох інших духів, лютіших за себе, і входять вони та й живуть там. І буде останне людині тій гірше за перше! <sup>27</sup> І сталось, як Він це говорив, одна жінка з народу свій голос піднесла й сказала до Нього: Блаженна утроба, що носила Тебе, і груди, що Ти ссав їх! <sup>28</sup> А Він відказав: Так. Блаженні ж і ті, хто слухає Божого Слова і його береже! <sup>29</sup> А як люди збиралися, Він почав промовляти: Рід цей рід лукавий: він ознаки шукає, та ознаки йому не дадуть, крім ознаки пророка Йони. <sup>30</sup> Бо як Йона ознакою був для ніневітян, так буде й Син Людський для роду цього. <sup>31</sup> Цариця південна на суд стане з мужами роду цього, і їх засудить, бо вона з кінця світу прийшла Соломонову мудрість послухати. А тут ось Хтось більший, аніж Соломон! <sup>32</sup> Ніневітяни стануть на суд із цим родом, і засудять його, вони бо покаялися через Йонину проповідь. А тут ось Хтось більший, ніж Йона! <sup>33</sup> Засвіченого світильника

ніхто в сховок не ставить, ані під посудину, але на свічник, щоб бачили світло, хто входить. <sup>34</sup> Око твоє то світильник для тіла; тому, як око твоє буде дуже, то й усе тіло твоє буде світле. А коли б твоє око нездатне було, то й усе тіло твоє буде темне. <sup>35</sup> Отож, уважай, щоб те світло, що в тобі, не сталося темрявою! <sup>36</sup> Бо коли твоє тіло все світле, і не має жадної темної частини, то все буде світле, неначе б світильник осяяв блиском тебе. <sup>37</sup> Коли Він говорив, то один фарисей став благати Його пообідати в нього. Він же прийшов та й сів при столі. <sup>38</sup> Фарисей же, побачивши це, здивувався, що перед обідом Він перш не обмився. <sup>39</sup> Господь же промовив до нього: Тепер ви, фарисеї, он чистите зовнішність кухля та миски, а ваше нутро повне здирства та кривди! <sup>40</sup> Нерозумні, чи ж Той, Хто створив оте зовнішнє, не створив Він і внутрішнє? <sup>41</sup> Тож милостиню подавайте з унутрішнього, і ось все буде вам чисте. <sup>42</sup> Горе вам, фарисеям, бо ви десятину даєте з м'яти та рути й усякого зілля, але обминаєте суд та Божу любов; це треба робити, і того не лишати! <sup>43</sup> Горе вам, фарисеям, що любите перші лавки в синагогах та привіти на ринках! <sup>44</sup> Горе вам, бо ви як гроби непомітні, люди ж ходять по них і не знають того... <sup>45</sup> Озався ж один із законників, і каже Йому: Учителю, кажучи це, Ти і нас ображаєш! <sup>46</sup> А Він відказав: Горе й вам, законникам, бо ви на людей тягарі накладаєте, які важко носити, а самі й одним пальцем своїм не доторкуєтесь тягарів! <sup>47</sup> Горе вам, бо надгробки пророкам ви ставите, ваші ж батьки були їх повбивали... <sup>48</sup> Так, визнаєте ви й хвалите вчинки батьків своїх: бо вони їх повбивали, а ви їм надгробки будете! <sup>49</sup> Через те й мудрість Божа сказала: Я пошлю їм пророків й апостолів, вони ж

декого з них повбивають, а декого виженуть, <sup>50</sup> щоб на роді оцім відомстилася кров усіх пророків, що пролита від створення світу, <sup>51</sup> від крові Авеля аж до крові Захарія, що загинув між жертівником і храмом! Так, кажу вам, відомститься це все на цім роді! <sup>52</sup> Горе вам, законникам, бо взяли ви ключа розуміння: самі не ввійшли, і тим, хто хотів увійти, боронили! <sup>53</sup> А коли Він виходив ізвідти, стали книжники та фарисеї сильно тиснути та від Нього допитуватись про багато речей, <sup>54</sup> вони чатували на Нього, щоб зловити що з уст Його (і щоб оскаржити Його).

## 12

<sup>1</sup> Того часу, як зібралися десятитисячні натовпи народу, аж топтали вони один одного, Він почав промовляти перш до учнів Своїх: Стережіться розчини фарисейської, що є лицемірство! <sup>2</sup> Бо немає нічого захованого, що не відкриється, ні таємного, що не виявиться. <sup>3</sup> Тому все, що казали ви потемки, при світлі почується, що ж шептали на вухо в коморах, на дахах проповідане буде. <sup>4</sup> Кажу ж вам, Своїм друзям: Не бійтеся тих, хто тіло вбиває, а потім більш нічого не може вчинити! <sup>5</sup> Але вкажу вам, кого треба боятися: Бійтеся того, хто має владу, убивши, укинути в геенну. Так, кажу вам: Того бійтеся! <sup>6</sup> Чи ж не п'ять горобців продають за два гроші? Та проте перед Богом із них ні один не забутий. <sup>7</sup> Але навіть волосся вам на голові пораховане все. Не бійтеся: вартніші ви за багатьох горобців! <sup>8</sup> Кажу ж вам: Кожного, хто перед людьми Мене визнає, того визнає й Син Людський перед Анголами Божими. <sup>9</sup> Хто ж Мене відцурається перед людьми, того відцураються перед Анголами Божими. <sup>10</sup> І кожному, хто скаже

слово на Людського Сина, йому проститься; а хто зневажатиме Духа Святого, не проститься. <sup>11</sup> А коли вас водитимуть до синагог, і до урядів, і до влад, не турбуйтеся, як або що відповідати чи що говорити, <sup>12</sup> Дух бо Святий вас навчить тієї години, що потрібно казати! <sup>13</sup> І озвався до Нього один із народу: Учителю, скажи братові моему, щоб він спадщиною поділився зо мною. <sup>14</sup> А Він відказав йому: Чоловіче, хто поставив над вами Мене за суддю або за подільника? <sup>15</sup> І промовив до них: Глядіть, остерігайтеся всякої зажерливости, бо життя чоловіка не залежить від достатку маєтку його. <sup>16</sup> І Він розповів їм притчу, говорячи: В одного багача гоїно нива вродила була. <sup>17</sup> І міркував він про себе й казав: Що робити, що не маю куди зібрати плодів своїх? <sup>18</sup> І сказав: Оце я зроблю, порозвалюю клуні свої, і просторніші поставлю, і позбираю туди пашню свою всю та свій достаток. <sup>19</sup> І скажу я душі своїй: Душе, маєш багато добра, на багато років складеного. Спочивай, їж та пий, і веселися! <sup>20</sup> Бог же до нього прорік: Нерозумний, ночі цієї ось душу твою зажадають від тебе, і кому позостанеться те, що ти був наготовив?... <sup>21</sup> Так буває і з тим, хто збирає для себе, та не багатіє в Бога. <sup>22</sup> І промовив Він учням Своїм: Через це кажу вам: Не журіться про життя, що ви будете їсти, і ні про тіло, у що ви зодягнетесь. <sup>23</sup> Бо більше від їжі життя, а тіло від одягу. <sup>24</sup> Погляньте на гайвороння, що не сіють, не жнуть, нема в них комори, ні клуні, проте Бог їх годує. Скільки ж більше за птахів ви варті! <sup>25</sup> Хто ж із вас, коли журиться, додати зможе до зросту свого бодай ліктя одного? <sup>26</sup> Тож коли ви й найменшого не подолаєте, то чого ж ви про інше клопочетесь? <sup>27</sup> Погляньте на ті он лілеї,

як вони не прядуть, ані тчуть. Але говорю вам, що й сам Соломон у всій славі своїй не вдягався отак, як одна з них! <sup>28</sup> І коли он траву, що сьогодні на полі, а взавтра до печі вкидається, Бог так зодягає, скільки ж краще зодягне Він вас, маловірні! <sup>29</sup> І не шукайте, що будете їсти, чи що будете пити, і не клопочіться. <sup>30</sup> Бо всього цього й люди світу оцього шукають, Отець же ваш знає, що того вам потрібно. <sup>31</sup> Шукайте отож Його Царства, а це вам додасться! <sup>32</sup> Не лякайся, черідко мала, бо сподобалося Отцю вашому дати вам Царство. <sup>33</sup> Продавайте достатки свої та милостиню подавайте. Робіть калитки собі не старіючі, невичерпний скарб той у небі, куди не закрадається злодій, і міль де не точить. <sup>34</sup> Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше! <sup>35</sup> Нехай підперезані будуть вам стегна, а світла ручні позасвічувані! <sup>36</sup> І будьте подібними до людей, що очікують пана свого, коли вернеться він із весілля, щоб, як прийде й застукає, відчинити негайно йому. <sup>37</sup> Блаженні раби ті, що пан, коли прийде, то знайде, що пильнують вони! Поправді кажу вам: підперезеться він і їх посадовить, і, підійшовши, буде їм послуговувати. <sup>38</sup> І коли прийде о другій чи прийде о третій сторожі, та знайде так само, блаженні вони! <sup>39</sup> Знайте ж це, що коли б знав господар, о котрій то годині підкрадеться злодій, то він пильнував би, і свого б дому не дав підкопати. <sup>40</sup> Тому будьте готові і ви, бо прийде Син Людський тієї години, коли ви не думаете! <sup>41</sup> Озвався ж Петро: Господи, чи до нас кажеш притчу оцю, чи до всіх? <sup>42</sup> А Господь відказав: Хто ж тоді вірний і мудрий домоправитель, що пан настановить його над своїми челядниками, щоб давати харч визначену своєчасно? <sup>43</sup> Блаженний той

раб, що пан його прийде та знайде, що робить він так! <sup>44</sup> Поправді кажу вам, що над всім маєтком своїм він поставить його. <sup>45</sup> А коли раб той скаже у серці своїм: Забариться пан мій прийти, і зачне бити слуг та служниць, їсти та пити та напиватися, <sup>46</sup> то прийде раба того пан за дня, якого він не сподівається, і о годині, якої не знає, і розітне його пополювині, і визначить долю йому з невірними! <sup>47</sup> А раб той, що знав волю свого господаря, але не приготував, ані не вчинив згідно волі його, буде тяжко побитий. <sup>48</sup> Хто ж не знав, а вчинив каригідне, буде мало він битий. Тож від кожного, кому дано багато, багато від нього й жадатимуть. А кому багато повірено, від того ще більше жадатимуть. <sup>49</sup> Я прийшов огонь кинути на землю, і як Я прагну, щоб він уже запалав! <sup>50</sup> Я ж маю христитися хрищенням, і як Я мучуся, поки те сповниться! <sup>51</sup> Чи ви думаєте, що прийшов Я мир дати на землю? Ні, кажу вам, але поділ! <sup>52</sup> Віднині бо п'ятеро в домі одному поділені будуть: троє супроти двох, і двоє супроти трьох. <sup>53</sup> Стане батько на сина, а син проти батька, мати проти дочки, а дочка проти матері, свекруха навпроти невістки своєї, а невістка навпроти свекрухи!... <sup>54</sup> Промовив же Він і до народу: Як побачите хмару, що з заходу суне, то кажете зараз: Зближається дощ, і так і буває. <sup>55</sup> А коли віє вітер південний, то кажете: Буде спекота, і буває. <sup>56</sup> Лицеміри, лице неба й землі розпізнати ви вмієте, чому ж не розпізнаєте часу цього? <sup>57</sup> Чого ж і самі по собі ви не судите, що справедливе? <sup>58</sup> Бо коли до уряду ти йдеш зо своїм супротивником, попилънууй з ним залагодити по дорозі, щоб тебе до судді не потяг він, а суддя щоб прислужникові не віддав тебе, а прислужник щоб не посадив до в'язниці тебе.

59 Поправді кажу тобі: Не вийдеш ізвідти, поки не віддаси й останнього шеляга!

## 13

<sup>1</sup> Того часу прийшли були дехто, та й розповіли Йому про галілеян, що їхню кров Пилат змішав був із їхніми жертвами. <sup>2</sup> Ісус же сказав їм у відповідь: Чи ви думаете, що оці галілеяни, що так постраждали, грішніші були від усіх галілеян? <sup>3</sup> Ні, кажу вам; та коли не покається, то загинете всі так! <sup>4</sup> Або ті вісімнадцять, що башта на них завалилась була в Сілоамі й побила їх, чи думаете, що ті винні були більш за всіх, що в Єрусалимі живуть? <sup>5</sup> Ні, кажу вам; та коли не покається, то загинете всі так! <sup>6</sup> І Він розповів оцю притчу: Один чоловік у своїм винограднику мав посаджене фігове дерево. І прийшов він шукати на ньому плоду, але не знайшов. <sup>7</sup> І сказав винареві: Оце третій рік, відколи приходжу шукати плоду на цім фіговім дереві, але не знаходжу; зрубай його, нащо й землю марнує воно? <sup>8</sup> А той йому в відповідь каже: Позостав його, пане, і на цей рік, аж поки його обкопаю довкола, і обкладу його гноем, <sup>9</sup> чи року наступного плоду не вродить воно. Коли ж ні, то зрубаеш його. <sup>10</sup> І навчав Він в одній з синагог у суботу. <sup>11</sup> І ось там була одна жінка, що вісімнадцять років мала духа немочі, і була скорчена, і не могла ніяк випростатись. <sup>12</sup> А Ісус, як побачив її, то покликав до Себе. І сказав їй: Жінко, звільнена ти від недуги своєї. <sup>13</sup> І Він руки на неї поклав, і вона зараз випросталась, і стала славити Бога! <sup>14</sup> Озався ж старший синагоги, обурений, що Ісус уздоровив у суботу, і сказав до народу: Є шість день, коли працювати належить, приходьте тоді та вздоровлюйтеся, а не дня суботнього. <sup>15</sup> А



Господь відповів і промовив до нього: Лицеміре, хіба ж не відв'язує кожен із вас у суботу свого вола чи осла від ясел, і не веде напоїти? <sup>16</sup> Чи ж цю дочку Авраамову, яку сатана був зв'язав вісімнадцять ось років, не належить звільнити її суботнього дня від цих пут? <sup>17</sup> А як Він говорив це, засоромилися всі Його супротивники. І тішився весь народ всіма славними вчинками, які Він чинив! <sup>18</sup> Він же промовив: До чого подібне Царство Боже, і до чого його прирівняю? <sup>19</sup> Подібне воно до гірчичного зерна, що взяв чоловік і посіяв його в своїм саді. І воно виростило, і деревом стало, і кублилось птаство небесне на віттях його. <sup>20</sup> І знову сказав Він: Із чим порівняю Я Божеє Царство? <sup>21</sup> Подібне до розчини, що її бере жінка, і кладе на три мірки муки, аж поки все вкисне. <sup>22</sup> І проходив містами та селами Він і навчав, до Єрусалиму простуючи. <sup>23</sup> І озвався до Нього один: Господи, хіба буде мало спасених? А Він відказав їм: <sup>24</sup> Силкуйтеся ввійти тісними ворітьми, бо кажу вам, багато-хто будуть намагатися ввійти, та не зможуть! <sup>25</sup> Як устане Господар та двері замкне, ви зачнете вистоювати ізнадвору, та стукати в двері й казати: Господи, відчини нам! А Він вам у відповідь скаже: Не знаю Я вас, звідки ви! <sup>26</sup> Тоді станете ви говорити: Ми їли й пили перед Тобою і на вулицях наших навчав Ти... <sup>27</sup> А Він вам відкаже: Говорю вам, не знаю Я, звідки ви. Відійдіть від Мене всі, хто чинить неправду! <sup>28</sup> Буде плач там і скрегіт зубів, як побачите ви Авраама, та Ісака та Якова, та пророків усіх в Царстві Божім, себе ж вигнаних геть... <sup>29</sup> І прийдуть інші від сходу й заходу, і півночі й півдня, і при столі в Царстві Божім засядуть! <sup>30</sup> І ось, є останні, що стануть за перших, і є перші, що

стануть останніми! <sup>31</sup> Тієї години підійшли дехто з фарисеїв, і сказали Йому: Вийди собі, і піди звідси, хоче бо Ірод убити Тебе... <sup>32</sup> А Він відказав їм: Ідїть і скажіть тому лисові: Ось демонів Я виганяю, і чиню вздоровлення, сьогодні та завтра, а третього дня закінчу. <sup>33</sup> Однак, Мені треба ходити сьогодні та завтра, і часу найближчого, бо згинуті не може пророк поза Єрусалимом. <sup>34</sup> Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків та каменуєш посланих до тебе! Скільки раз Я хотів позбирати дітей твоїх, як та квочка збирає під крила курчаток своїх, та ви не захотїли! <sup>35</sup> Ось ваш дїм застається порожній для вас! Говорю бо Я вам: Ви мене не побачите, аж поки не настане, що скажете: Благословенний, Хто йде в Господнє Ім'я!

## 14

<sup>1</sup> І сталось, що Він у суботу ввійшов був до дому одного з фарисейських старшин, щоб хліба спожити, а вони назирали за Ним. <sup>2</sup> І ото перед Ним був один чоловік, слабий на водянку. <sup>3</sup> Ісус же озвався й сказав до законників та фарисеїв: Чи вздоровляти в суботу годиться чи ні? <sup>4</sup> Вони ж мовчали. А Він, доторкнувшись, уздоровив його та відпустив... <sup>5</sup> І сказав Він до них: Коли осел або віл котрогось із вас упаде до криниці, то хіба він не витягне зараз його дня суботнього? <sup>6</sup> І вони не могли відповісти на це. <sup>7</sup> А як Він спостеріг, як вони собі перші місця вибирали, то сказав до запрошених притчу: <sup>8</sup> Коли хто покличе тебе на весілля, не сідай на першому місці, щоб не трапився хто поважніший за тебе з покликаних, <sup>9</sup> і щоб той, хто покликав тебе та його, не прийшов і тобі не сказав: Поступися цьому місцем! І тоді ти із соромом станеш займати місце останнє... <sup>10</sup> Але як ти

будеш запрошений, то приходи, і сідай на останньому місці, щоб той, хто покликав тебе, підійшов і сказав тобі: Приятелю, сідай вище! Тоді буде честь тобі перед покликаними з тобою. <sup>11</sup> Хто бо підноситься буде впокорений, а хто впокоряється той піднесеться. <sup>12</sup> А тому, хто Його був покликав, сказав Він: Коли ти справляєш обід чи вечерю, не клич друзів своїх, ні братів своїх, ані своїх родичів, ні сусідів багатих, щоб так само й вони коли не запросили тебе, і буде взаємна відплата тобі. <sup>13</sup> Але, як справляєш гостину, клич убогих, калік, кривих та сліпих, <sup>14</sup> і будеш блаженний, бо не мають вони чим віддати тобі, віддасться ж тобі за воскресіння праведних! <sup>15</sup> Як почув це один із отих, що сиділи з Ним при столі, то до Нього сказав: Блаженний, хто хліб споживатиме в Божому Царстві! <sup>16</sup> Він же промовив до нього: Один чоловік спорядив був велику вечерю, і запросив багатьох. <sup>17</sup> І послав він свого раба часу вечері сказати запрошеним: Ідїть, бо вже все наготовано. <sup>18</sup> І зараз усі почали відмовлятися. Перший сказав йому: Поле купив я, і маю потребу піти та оглянути його. Прошу тебе, вибач мені! <sup>19</sup> А другий сказав: Я купив собі п'ять пар волів, і йду спробувати їх. Прошу тебе, вибач мені! <sup>20</sup> І знов інший сказав: Одружився ось я, і через те я не можу прийти. <sup>21</sup> І вернувся той раб і панові своєму про все розповів. Розгнівався господар тоді, та й сказав до свого раба: Піди швидко на вулиці та на завулки міські, і приведи сюди вбогих, і калік, і сліпих, і кривих. <sup>22</sup> І згодом раб повідомив: Пане, сталося так, як звелів ти, та місця є ще. <sup>23</sup> І сказав пан рабові: Піди на дороги й на загороди, та й силуй прийти, щоб наповнився дїм мій. <sup>24</sup> Кажу бо я вам, що жаден із запрошених мужів тих не покуштує

моєї вечері... Бо багато покликаних, та вибраних мало! <sup>25</sup> Ішло ж з Ним багато людей. І, звернувшись, сказав Він до них: <sup>26</sup> Коли хто приходить до Мене, і не зненавидить свого батька та матері, і дружини й дітей, і братів і сестер, а до того й своєї душі, той не може бути учнем Моїм! <sup>27</sup> І хто свого хреста не несе, і не йде вслід за Мною, той не може бути учнем Моїм! <sup>28</sup> Хто бо з вас, коли башту поставити хоче, перше не сяде й видатків не вирачує, чи має потрібне на виконання, <sup>29</sup> щоб, коли покладе він основу, але докінчити не зможе, усі, хто побачить, не стали б сміятися з нього, <sup>30</sup> говорячи: Чоловік цей почав будувати, але докінчити не міг... <sup>31</sup> Або який цар, ідучи на війну супроти царя іншого, перше не сяде порадитися, чи спроможен він із десятьма тисячами стріти того, хто йде з двадцятьма тисячами проти нього? <sup>32</sup> Коли ж ні, то, як той ще далеко, шле посольство до нього та й просить про мир. <sup>33</sup> Так ото й кожен із вас, який не зречеться усього, що має, не може бути учнем Моїм. <sup>34</sup> Сіль добра річ. Коли ж сіль несолоною стане, чим приправити її? <sup>35</sup> Ні на землю, ні на гній не потрібна вона, її геть викидають. Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!

## 15

<sup>1</sup> Наближались до Нього всі митники й грішники, щоб послухати Його. <sup>2</sup> Фарисеї ж та книжники нарікали й казали: Приймає Він грішників та з ними їсть. <sup>3</sup> А Він їм розповів оцю притчу, говорячи: <sup>4</sup> Котрий з вас чоловік, мавши сотню овець і загубивши одну з них, не покине в пустині тих дев'ятидесяти й дев'яти, та й не піде шукати загинулої, аж поки не знайде її? <sup>5</sup> А знайшовши,

кладає на рамена свої та радіє. <sup>6</sup> І, прийшовши додому, скликає він друзів і сусідів, та й каже до них: Радійте зо мною, бо знайшов я вівцю свою тую загублену. <sup>7</sup> Говорю вам, що так само на небі радітимуть більш за одного грішника, що кається, аніж за дев'ятдесятьох і дев'ятьох праведників, що не потребують покаєння!... <sup>8</sup> Або яка жінка, що має десять драхм, коли згубить драхму одну, не засвічує світла, і не мете хати, і не шукає уважно, аж поки не знайде? <sup>9</sup> А знайшовши, кличе приятельок та сусідок та каже: Радійте зо мною, бо знайшла я загублену драхму! <sup>10</sup> Так само, кажу вам, радість буває в Божих Анголів за одного грішника, який кається. <sup>11</sup> І Він оповів: У чоловіка одного було два сини. <sup>12</sup> І молодший із них сказав батькові: Дай мені, батьку, належну частину маєтку! І той поділив поміж ними маєток. <sup>13</sup> А по небагатьох днях зібрав син молодший усе, та й подавсь до далекого краю, і розтратив маєток свій там, живучи марнотратно. <sup>14</sup> А як він усе прожив, настав голод великий у тім краї, і він став бідувати. <sup>15</sup> І пішов він тоді і пристав до одного з мешканців тієї землі, а той вислав його на поля свої пасти свиней. <sup>16</sup> І бажав він наповнити шлунка свого хоч стручками, що їли їх свині, та ніхто не давав їх йому. <sup>17</sup> Тоді він спам'ятався й сказав: Скільки в батька мого наймитів мають хліба аж надмір, а я отут з голоду гину! <sup>18</sup> Устану, і піду я до батька свого, та й скажу йому: Прогрішився я, отче, против неба та супроти тебе... <sup>19</sup> Недостойний я вже зватись сином твоїм; прийми ж мене, як одного з своїх наймитів... <sup>20</sup> І, вставши, пішов він до батька свого. А коли він далеко ще був, його батько вгледів його, і переповнився жалем: і побіг він, і кинувсь на шию йому, і зачав цілувати

його! <sup>21</sup> І озвався до нього той син: Прогрішився я, отче, против неба та супроти тебе, і недостойний вже зватися сином твоїм... <sup>22</sup> А батько рабам своїм каже: Принесіть негайно одержу найкращу, і його зодягніть, і персня подайте на руку йому, а сандалі на ноги. <sup>23</sup> Приведіть теля відгодоване та заколіть, будемо їсти й радіти, <sup>24</sup> бо цей син мій був мертвий і ожив, був пропав і знайшовся! І почали веселитись вони. <sup>25</sup> А син старший його був на полі. І коли він ішов й наближався до дому, почув музики та танці. <sup>26</sup> І покликав одного зо слуг, та й спитав: Що це таке? <sup>27</sup> А той каже йому: То вернувся твій брат, і твій батько звелів заколоти теля відгодоване, бож здоровим його він прийняв. <sup>28</sup> І розгнівався той, і ввійти не хотів. Тоді вийшов батько його й став просити його. <sup>29</sup> А той відповів і до батька сказав: Ото, стільки років служу я тобі, і ніколи наказу твого не порушив, ти ж ніколи мені й козеняти не дав, щоб із приятелями своїми потішився я... <sup>30</sup> Коли ж син твій вернувся оцей, що проїв твій маєток із блудницями, ти для нього звелів заколоти теля відгодоване... <sup>31</sup> І сказав він йому: Ти завжди зо мною, дитино, і все моє то твоє! <sup>32</sup> Веселитись та тішитись треба було, бо цей брат твій був мертвий і ожив, був пропав і знайшовся!

## 16

<sup>1</sup> Оповів же Він й учням Своїм: Один чоловік був багатий, і мав управителя, що оскаржений був перед ним, ніби він переводить маєток його. <sup>2</sup> І він покликав його, і до нього сказав: Що це чую про тебе? Дай звіт про своє управительство, бо більше не зможеш рядити. <sup>3</sup> І управитель почав міркувати собі: Що я маю робити, коли пан управительство відійме

від мене? Копати не можу, просити соромлюсь.  
4 Знаю, що я зроблю, щоб мене прийняли до домів своїх, коли буду я скинений із управління. 5 І закликав він нарізно кожного з боржників свого пана, та й питається першого: Скільки винен ти панові моему? 6 А той відказав: Сто кадок оливи. І сказав він йому: Візьми ось розписку свою, швидко сідай та й пиши: п'ятдесят. 7 А потім питається другого: А ти скільки винен? І той відказав: Сто кірців пшениці. І сказав він йому: Візьми ось розписку свою й напиши: вісімдесят. 8 І пан похвалив управителя цього невірнього, що він мудро вчинив. Бо сини цього світу в своїм поколінні мудріші, аніж сини світла. 9 І Я вам кажу: Набувайте друзів собі від багатства неправедного, щоб, коли проминеться воно, прийняли вас до вічних осель. 10 Хто вірний в найменшому, і в великому вірний; і хто несправедливий в найменшому, і в великому несправедливий. 11 Отож, коли в несправедливім багатстві ви не були вірні, хто вам правдиве довірить? 12 І коли ви в чужому не були вірні, хто ваше вам дасть? 13 Жаден раб не може служити двом панам, бо або одного зненавидить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. Не можете Богові й мамоні служити! 14 Чули все це й фарисеї, що були срібллюбці, та й стали сміятися з Нього. 15 Він же промовив до них: Ви себе видаєте за праведних перед людьми, але ваші серця знає Бог. Що бо високе в людей, те перед Богом гидота. 16 Закон і Пророки були до Івана; відтоді Царство Боже благовіститься, і кожен силкується втиснутись в нього. 17 Легше небо й земля проминеться, аніж одна риса з Закону загине. 18 Кожен, хто дружину свою відпускає, і бере

собі іншу, той чинить перелюб. І хто побереться з тією, яку хто відпустив, той чинить перелюб. <sup>19</sup> Один чоловік був багатий, і зодягався в порфіру й віссон, і щоденно розкішно бенкетував. <sup>20</sup> Був і вбогий один, на ім'я йому Лазар, що лежав у воріт його, струпами вкритий, <sup>21</sup> і бажав годуватися кришками, що зо столу багатого падали; пси ж приходили й рани лизали йому... <sup>22</sup> Та ось сталося, що вбогий умер, і на Авраамове лоно віднесли його Анголи. Умер же й багатий, і його поховали. <sup>23</sup> І, терплячи муки в аду, звів він очі свої, та й побачив здаля Авраама та Лазаря на лоні його. <sup>24</sup> І він закричав та сказав: Змилуйся, отче Аврааме, надо мною, і пошли мені Лазаря, нехай умочить у воду кінця свого пальця, і мого язика прохолодить, бо я мучуся в полум'ї цім!... <sup>25</sup> Авраам же промовив: Згадай, сину, що ти вже прийняв за життя свого добре своє, а Лазар так само лихе; тепер він тут тішитися, а ти мучишся. <sup>26</sup> А крім того всього, поміж нами та вами велика безодня поставлена, так що ті, що хочуть, переходити не можуть ізвідси до вас, ані не переходять ізвідти до нас. <sup>27</sup> А він відказав: Отож, отче, благаю тебе, щоб його ти послав у дім батька мого, <sup>28</sup> бо п'ятьох братів маю, хай він їм засвідчить, щоб і вони не прийшли на це місце страждання! <sup>29</sup> Авраам же сказав: Вони мають Мойсея й Пророків, нехай слухають їх! <sup>30</sup> А він відказав: Ні ж бо, отче Аврааме, але коли прийде хто з мертвих до них, то покаються. <sup>31</sup> Йому ж він відказав: Як Мойсея й Пророків не слухають, то коли хто й із мертвих воскресне, не йнятимуть віри!

## 17

<sup>1</sup> І сказав Він до учнів Своїх: Неможливо, щоб спокуси не мали прийти; але горе тому, через кого



приходять вони! <sup>2</sup> Краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити та й кинути в море, аніж щоб спокусив він одного з малих цих!

<sup>3</sup> Уважайте на себе! Коли провиниться твій брат, докори йому, а коли він покається, то вибач йому.

<sup>4</sup> І хоча б сім раз денно він провинивсь проти тебе, і сім раз звернувся до тебе, говорячи: Каюся, вибач йому!

<sup>5</sup> І сказали апостоли Господу: Додай Ти нам віри!

<sup>6</sup> А Господь відказав: Коли б мали ви віру, хоч як зерно гірчичне, і сказали шовковиці цій: Вирвися з коренем і посадися до моря, то й послухала б вас!

<sup>7</sup> Хто ж із вас, мавши раба, що оре чи пасе, скаже йому, як він вернеться з поля: Негайно йди та сідай до столу?

<sup>8</sup> Але чи ж не скаже йому: Приготуй що вечеряти, і підпережись, і мені прислуговуй, аж поки я їстиму й питиму, а потому ти сам будеш їсти та пити?

<sup>9</sup> Чи ж він дякує тому рабові, що наказане виконав?

<sup>10</sup> Так і ви, коли зробите все вам наказане, то кажіть: Ми нікчемні раби, бо зробили лиш те, що повинні зробити були!

<sup>11</sup> І сталось, коли Він ішов до Єрусалиму, то проходив поміж Самарією та Галілеєю.

<sup>12</sup> І, коли входив до одного села, перестріли Його десять мужів, слабих на проказу, що стали здалека.

<sup>13</sup> І голос піднесли вони та й казали: Ісусе, Наставнику, змилуйсь над нами!

<sup>14</sup> І, побачивши їх, Він промовив до них: Підіть і покажіться священикам! І сталось, коли вони йшли, то очистились...

<sup>15</sup> Один же з них, як побачив, що видужав, то вернувся, і почав гучним голосом славити Бога.

<sup>16</sup> І припав він обличчям до ніг Його, складаючи дяку Йому. А то самарянин був...

<sup>17</sup> Ісус же промовив у відповідь: Чи не десять очистилось, а дев'ять же де?

<sup>18</sup> Чому не вернулись

вони хвалу Богові віддати, крім цього чужинця? <sup>19</sup> І сказав Він йому: Підведися й іди: твоя віра спасла тебе! <sup>20</sup> А як фарисеї спитали Його, коли Царство Божее прийде, то Він їм відповів і сказав: Царство Боже не прийде помітно, <sup>21</sup> і не скажуть: Ось тут, або: Там. Бо Божее Царство всередині вас! <sup>22</sup> І сказав Він до учнів: Прийдуть дні, коли побажаєте бачити один з днів Сина Людського, та не побачите... <sup>23</sup> І скажуть до вас: Ось тут, чи: Ось там, не йдіть, і за ним не біжіть! <sup>24</sup> Бо як блискавка, блиснувши, світить із одного краю під небом до другого краю під небом, так буде Свого дня й Син Людський. <sup>25</sup> А перше належить багато страждати Йому, і відцурається рід цей від Нього... <sup>26</sup> І, як було за днів Ноевих, то буде так само й за днів Сина Людського: <sup>27</sup> їли, пили, женилися, заміж виходили, аж до того дня, коли Ной увійшов до ковчегу; прийшов же потоп, і всіх вигубив. <sup>28</sup> Так само, як було за днів Лотових: їли, пили, купували, продавали, садили, будували; <sup>29</sup> того ж дня, як Лот вийшов із Содому, огонь із сіркою з неба линув, і всіх погубив. <sup>30</sup> Так буде й того дня, як Син Людський з'явиться! <sup>31</sup> Хто буде того дня на домі, а речі його будуть у домі, нехай їх забрати не злазить. Хто ж на полі, так само нехай назад не вертається, <sup>32</sup> пам'ятайте про Лотову дружину! <sup>33</sup> Хто дбатиме зберегти свою душу, той погубить її, а коли хто погубить, той оживить її. <sup>34</sup> Кажу вам: удвох будуть ночі тієї на одному ліжкові: один візьметься, а другий полишиться. <sup>35</sup> Дві молотимуть разом, одна візьметься, а друга полишиться. <sup>36</sup> Двоє будуть на полі, один візьметься, а другий полишиться! <sup>37</sup> І казали вони Йому в відповідь: Де, Господи? А Він відказав їм: Де труп, там зберуться й орли...

# 18

<sup>1</sup> І Він розповів їм і притчу про те, що треба молитися завжди, і не занепадати духом, <sup>2</sup> говорячи: У місті якомусь суддя був один, що Бога не боявся, і людей не соромився. <sup>3</sup> У тому ж місті вдова перебувала, що до нього ходила й казала: Оборони мене від мого супротивника! <sup>4</sup> Але він довгий час не хотів. А згодом сказав сам до себе: Хоч і Бога я не боюся, і людей не соромлюся, <sup>5</sup> але через те, що вдовиця оця докучає мені, то візьму в оборону її, щоб вона без кінця не ходила, і не докучала мені. <sup>6</sup> І промовив Господь: Чи чуєте, що говорить суддя цей неправедний? <sup>7</sup> А чи ж Бог в оборону не візьме обраних Своїх, що голосять до Нього день і ніч, хоч і баряться Він щодо них? <sup>8</sup> Кажу вам, що Він їм незабаром подасть оборону! Та Син Людський, як прийде, чи Він на землі знайде віру?... <sup>9</sup> А для деяких, що були себе певні, що вони ніби праведні, і за ніщо мали інших, Він притчу оцю розповів. <sup>10</sup> Два чоловіки до храму ввійшли помолитись, один фарисей, а другий був митник. <sup>11</sup> Фарисей, ставши, так молився про себе: Дякую, Боже, Тобі, що я не такий, як інші люди: здирщики, неправедні, перелюбні, або як цей митник. <sup>12</sup> Я пощу два рази на тиждень, даю десятину з усього, що тільки надбаю! <sup>13</sup> А митник здалека стояв, та й очей навіть звести до неба не смів, але бив себе в груди й казав: Боже, будь милостивий до мене грішного!... <sup>14</sup> Говорю вам, що цей повернувся до дому свого більш виправданий, аніж той. Бо кожен, хто підноситься, буде понижений, хто ж понижується, той піднесеться. <sup>15</sup> До Нього ж приносили й немовлят, щоб до них доторкнувся, а учні, побачивши, їм докоряли. <sup>16</sup> А Ісус їх покликав

та й каже: Пустіте дітей, щоб до Мене приходили, і не забороняйте їм, бо таких Царство Боже. <sup>17</sup> Поправді кажу вам: Хто Божого Царства не прийме, як дитя, той у нього не ввійде! <sup>18</sup> І запитався Його один із начальників, говорячи: Учителю Добрий, що робити мені, щоб впадувати вічне життя? <sup>19</sup> Ісус же йому відказав: Чого звеш Мене Добрим? Ніхто не є Добрий, тільки Сам Бог! <sup>20</sup> Знаєш заповіді: Не чини перелюбу, не вбивай, не кради, не свідкуй неправдиво, шануй свого батька та матір. <sup>21</sup> А він відказав: Усе це я виконав від юнацтва свого! <sup>22</sup> Як почув це Ісус, то промовив до нього: Одного тобі ще бракує: Розпродай усе, що ти маєш, і вбогим роздай, і матимеш скарб свій на небі. Вертайся тоді, та й іди вслід за Мною! <sup>23</sup> А він, коли почув це, то засумував, бо був вельми багатий. <sup>24</sup> Як побачив Ісус, що той засумував, то промовив: Як тяжко багатим увійти в Царство Боже! <sup>25</sup> Бо верблюдові легше пройти через голчине вушко, ніж багатому в Божее Царство ввійти... <sup>26</sup> Ті ж, що чули, спитали: Хто ж тоді може спастися? <sup>27</sup> А Він відповів: Неможливеє людям можливе для Бога! <sup>28</sup> І промовив Петро: От усе ми покинули, та й пішли за Тобою слідом. <sup>29</sup> А Ісус відказав їм: Поправді кажу вам: Немає такого, щоб покинув свій дім, або дружину, чи братів, чи батьків, чи дітей ради Божого Царства, <sup>30</sup> і не одержав би значно більш цього часу, а в віці наступнім життя вічне. <sup>31</sup> І, взявши Дванадцятьох, промовив до них: Оце в Єрусалим ми йдемо, і все здійсниться, що писали Пророки про Людського Сина. <sup>32</sup> Бо Він виданий буде поганам, і буде осміяний, і покривджений, і опльований, <sup>33</sup> і, збичувавши, уб'ють Його, але третього дня Він воскресне! <sup>34</sup> Та з цього нічого вони не збагнули,

і ця річ перед ними закрита була, і сказаного вони не розуміли. <sup>35</sup> І сталось, як Він наближався був до Єрихону, один невидючий сидів при дорозі й просив. <sup>36</sup> А коли він прочув, що проходить народ, то спитався: Що це таке? <sup>37</sup> А йому відказали, що проходить Ісус Назарянин. <sup>38</sup> І став він кричати й казати: Ісусе, Сину Давидів, змилуйся надо мною! <sup>39</sup> А ті, що попереду йшли, сварились на нього, щоб він замовк, а він іще більше кричав: Сину Давидів, змилуйся надо мною! <sup>40</sup> І спинився Ісус, і привести його до Себе звелів. А коли той наблизивсь до Нього, то Він запитався його: <sup>41</sup> Що ти хочеш, щоб зробив Я тобі? А той відповів: Господи, нехай стану видющим! <sup>42</sup> Ісус же до нього сказав. Стань видючий! Твоя віра спасла тебе! <sup>43</sup> І зараз видющим той став, і пішов вслід за Ним, прославляючи Бога. А всі люди, бачивши це, віддали хвалу Богові.

## 19

<sup>1</sup> І, ввійшовши Ісус, переходив через Єрихон. <sup>2</sup> І ось чоловік, що звався Закхей, він був старший над митниками, і був багатий, <sup>3</sup> бажав бачити Ісуса, хто Він, але з-за народу не міг, бо малий був на зріст. <sup>4</sup> І, забігши вперед, він виліз на фігове дерево, щоб бачити Його, бо Він мав побіч нього проходити. <sup>5</sup> А коли на це місце Ісус підійшов, то поглянув угору до нього й промовив: Закхею, зійди зараз додолу, бо сьогодні потрібно Мені бути в домі твоїм! <sup>6</sup> І той зараз додолу ізліз, і прийняв Його з радістю. <sup>7</sup> А всі, як побачили це, почали нарікати, і казали: Він до грішного мужа в гостину зайшов! <sup>8</sup> Став же Закхей та й промовив до Господа: Господи, половину маєтку свого я віддам ось убогим, а коли кого скривдив був

чим, верну вчетверо. <sup>9</sup> Ісус же промовив до нього: Сьогодні на дім цей спасіння прийшло, бо й він син Авраамів. <sup>10</sup> Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло! <sup>11</sup> Коли ж вони слухали це, розповів Він іще одну притчу, бо Він був недалеко від Єрусалиму, вони ж думали, що об'явиться Боже Царство тепер. <sup>12</sup> Отож Він сказав: Один чоловік, роду славного, відправлявся в далеку країну, щоб царство прийняти й вернутись. <sup>13</sup> І покликав він десятюх своїх рабів, дав їм десять мін, і сказав їм: Торгуйте, аж поки вернуся. <sup>14</sup> Та його громадяни його ненавиділи, і послали посланців услід за ним, кажучи: Не хочемо, щоб він був над нами царем. <sup>15</sup> І сталось, коли він вернувся, як царство прийняв, то звелів поскликати рабів, яким срібло роздав, щоб довідатися, хто що набув. <sup>16</sup> І перший прийшов і сказав: Пане, міна твоя принесла десять мін. <sup>17</sup> І відказав він йому: Гарзд, рабе добрий! Ти в малому був вірний, володій десятьма містами. <sup>18</sup> І другий прийшов і сказав: Пане, твоя міна п'ять мін принесла. <sup>19</sup> Він же сказав і тому: Будь і ти над п'ятьма містами. <sup>20</sup> І ще інший прийшов і сказав: Пане, ось міна твоя, що я мав її сховану в хустці. <sup>21</sup> Я бо боявся тебе, ти ж бо людина жорстока: береш, чого не поклав, і жнеш, чого не посіяв. <sup>22</sup> І відказав той йому: Устами твоїми, злий рабе, суджу я тебе! Ти знав, що я жорстока людина, беру, чого не поклав, і жну, чого не посіяв. <sup>23</sup> Чому ж не віддав ти міняльникам срібла мого, і я, повернувшись, узяв би своє із прибутком? <sup>24</sup> І сказав він присутнім: Візьміть міну від нього, та дайте тому, хто десять мін має. <sup>25</sup> І відказали йому: Пане, він десять мін має. <sup>26</sup> Говорю бо я вам: Кожному, хто має, то дасться йому, хто ж не має, забереться від

нього і те, що він має. <sup>27</sup> А тих ворогів моїх, які не хотіли, щоб царював я над ними, приведіть сюди, і на очах моїх їх повбивайте. <sup>28</sup> А як це оповів, Він далі пішов, простуючи в Єрусалим. <sup>29</sup> І ото, як наблизився до Вітфагії й Віфанії, на горі, що Оливною зветься, Він двох учнів послав, <sup>30</sup> наказуючи: Ідіть у село, яке перед вами; увійшовши до нього, знайдете прив'язане осля, що на нього ніколи ніхто із людей не сідав. Відв'яжіть його, і приведіть. <sup>31</sup> Коли ж вас хто спитає: Нащо відв'язуєте?, відкажіть тому так: Господь потребує його. <sup>32</sup> Посланці ж відійшли, і знайшли, як Він їм був сказав. <sup>33</sup> А коли осля стали відв'язувати, хазяї його їх запитали: Нащо осля ви відв'язуєте? <sup>34</sup> Вони ж відказали: Господь потребує його. <sup>35</sup> І вони привели до Ісуса його, і, поклавши одягу свою на осля, посадили Ісуса. <sup>36</sup> Коли ж Він їхав, вони простилали одягу свою по дорозі. <sup>37</sup> А як Він наближався вже до сходу з гори Оливної, то весь натовп учнів, радіючи, почав гучним голосом Бога хвалити за всі чуда, що бачили, <sup>38</sup> кажучи: Благословенний Цар, що йде у Господне Ім'я! Мир на небесах, і слава на висоті! <sup>39</sup> А деякі фарисеї з народу сказали до Нього: Учителю, заборони Своїм учням! <sup>40</sup> А Він їм промовив у відповідь: Кажу вам, що коли ці замовкнуть, то каміння кричатиме! <sup>41</sup> І коли Він наблизився, і місто побачив, то заплакав за ним, <sup>42</sup> і сказав: О, якби й ти хоч цього дня пізнало, що потрібне для миру тобі! Та тепер від очей твоїх сховане це. <sup>43</sup> Бо прийдуть на тебе ті дні, і твої вороги тебе валом оточать, і обляжуть тебе, і стиснуть тебе звідусюди. <sup>44</sup> І зрівняють з землею тебе, і поб'ють твої діти в тобі, і не позоставлять у тобі каменя на камені, бо не зрозуміло ти часу відвідин твоїх... <sup>45</sup> А коли Він

у храм увійшов, то почав виганяти продавців, <sup>46</sup> до них кажучи: Написано: Дім Мій дім молитви, а ви з нього зробили печеру розбійників. <sup>47</sup> І Він кожного дня у храмі навчав. А первосвященики й книжники й найважливіші з народу шукали, щоб Його погубити, <sup>48</sup> але не знаходили, що вчинити Йому, бо весь народ горнувся до Нього та слухав Його.

## 20

<sup>1</sup> І сталось одного з тих днів, як навчав Він у храмі людей, та Добру Новину звіщав, прийшли первосвященики й книжники з старшими, <sup>2</sup> та й до Нього промовили, кажучи: Скажи нам, якою владою Ти чиниш оце? Або хто Тобі владу цю дав? <sup>3</sup> І промовив до них Він у відповідь: Запитаю й Я вас одну річ, і відповідайте Мені: <sup>4</sup> Іванове хрищення з неба було, чи від людей? <sup>5</sup> Вони ж міркували собі й говорили: Коли скажемо: З неба, відкаже: Чого ж ви йому не повірили? <sup>6</sup> А як скажемо: Від людей, то всі люди камінням поб'ють нас, бо були переконані, що Іван то пророк. <sup>7</sup> І вони відповіли, що не знають, ізвідки... <sup>8</sup> А Ісус відказав їм: То й Я не скажу вам, якою владою Я це чиню. <sup>9</sup> І Він розповідати почав людям притчу оцю. Один чоловік насадив виноградника, і віддав його винарям, та й відбув на час довший. <sup>10</sup> А певного часу послав він раба до своїх винарів, щоб дали йому частку з плодів виноградника. Та побили його винарі, і відіслали ні з чим. <sup>11</sup> І знову послав він до них раба іншого, а вони й того збили й зневажили, та й відіслали ні з чим. <sup>12</sup> І послав він ще третього, а вони й того зранили й вигнали. <sup>13</sup> Сказав тоді пан виноградника: Що маю робити? Пошлю свого сина



улюбленого, може його посоромляться... <sup>14</sup> Винарі ж, як його вгледіли, міркували собі та казали: Це спадкоємець; ходім, замордуймо його, щоб спадщина наша була. <sup>15</sup> І вони його вивели за виноградника, та й убили... Що ж зробить їм пан виноградника? <sup>16</sup> Він прийде та й вигубить цих винарів, виноградника ж іншим віддасть. Слухачі ж повіли: Нехай цього не станеться! <sup>17</sup> А Він глянув на них та й сказав: Що ж оце, що написано: Камінь, що його будівничі відкинули, той наріжним став каменем! <sup>18</sup> Кожен, хто впаде на цей камінь розіб'ється, а на кого він сам упаде, то розчавить його. <sup>19</sup> А книжники й первосвященики руки на Нього хотіли накласти тієї години, але побоялись народу. Бо вони розуміли, що про них Він цю притчу сказав. <sup>20</sup> І вони слідкували за Ним, і підіслали підглядачів, які праведних із себе вдавали, щоб зловити на слові Його, і Його видати урядові й владі намісника. <sup>21</sup> І вони запитали Його та сказали: Учителю, знаємо ми, що Ти добре говориш і навчаєш, і не дивишся на обличчя, але наставляєш на Божу дорогу правдиво. <sup>22</sup> Чи годиться давати податок для кесаря, чи ні? <sup>23</sup> Знаючи ж їхню хитрість, сказав Він до них: Чого ви Мене випробовуєте? <sup>24</sup> Покажіте динарія Мені. Чий образ і напис він має? Вони відказали: Кесарів. <sup>25</sup> А Він їм відказав: Тож віддайте кесареве кесареві, а Богові Боже! <sup>26</sup> І не могли вони перед людьми зловити на слові Його. І дивувались вони з Його відповіді, та й замовкли. <sup>27</sup> І підійшли дехто із саддукеїв, що твердять, ніби немає воскресіння, і запитали Його, <sup>28</sup> та сказали: Учителю, Мойсей написав нам: Як умре кому брат, який має дружину, а помре бездітний, то нехай його брат візьме дружину, і відновить насіння

для брата свого. <sup>29</sup> Було ж сім братів. І перший, узявши дружину, бездітний умер. <sup>30</sup> І другий узяв був ту дружину, та й той вмер бездітний. <sup>31</sup> І третій узяв був її, так само й усі семеро, і вони дітей не позоставили, та й повмирали. <sup>32</sup> А по всіх умерла й жінка. <sup>33</sup> А в воскресінні котрому із них вона дружиною буде? Бо семеро мали за дружину її. <sup>34</sup> Ісус же промовив у відповідь їм: Женяться й заміж виходять сини цього віку. <sup>35</sup> А ті, що будуть достойні того віку й воскресіння з мертвих, не будуть ні женитись, ні заміж виходити, <sup>36</sup> ні вмерти вже не можуть, бо рівні вони Анголам, і вони сини Божі, синами воскресіння будучи. <sup>37</sup> А що мертві встають, то й Мойсей показав при кущі, коли він назвав Господа Богом Авраамовим, і Богом Ісаковим, і Богом Якововим. <sup>38</sup> Бог же не є Богом мертвих, а живих, бо всі в Нього живуть. <sup>39</sup> Дехто ж із книжників відповіли та сказали: Учителю, Ти добре сказав! <sup>40</sup> І вже не насмілювалися питати Його ні про що. <sup>41</sup> І сказав Він до них: Як то кажуть, що Христос син Давидів? <sup>42</sup> Таж Давид сам говорить у книзі Псалмів: Промовив Господь Господеві моему: сядь праворуч Мене, <sup>43</sup> поки не покладу Я Твоїх ворогів підніжком ногам Твоїм! <sup>44</sup> Отже, Давид Його Господом зве, як же Він йому син? <sup>45</sup> І, як увесь народ слухав, Він промовив до учнів Своїх: <sup>46</sup> Стережіться книжників, що хочуть у довгих одежах ходити, і люблять привіти на ринках, і перші лавки в синагогах, і перші місця на бенкетах, <sup>47</sup> що вдовині хати поїдають, і моляться довго напоказ, вони тяжче осудження приймуть!

## 21

<sup>1</sup> І поглянув Він угору, і побачив заможних, що

кидали дари свої до скарбниці. <sup>2</sup> Побачив і вбогу вдовицю одну, що дві лепті туди вона вкинула. <sup>3</sup> І сказав Він: Поправді кажу вам, що ця вбога вдовиця вкинула більше за всіх! <sup>4</sup> Бо всі клали від лишка свого в дар Богові, а вона поклала з убогства свого весь прожиток, що мала... <sup>5</sup> Коли ж дехто казав про храм, що прикрашений дорогоцінним камінням та дарами, тоді Він прорік: <sup>6</sup> Надійдуть ті дні, коли з того, що бачите, не зостанеться й каменя на камені, який не зруйнується... <sup>7</sup> І запитали Його та сказали: Учителю, коли ж оце станеться? І, яка буде ознака, коли має початися це? <sup>8</sup> Він же промовив: Стережіться, щоб вас хто не звів. Бо багато-хто прийдуть в Ім'я Моє, кажучи: Це Я, і Час наблизився. Та за ними не йдіть! <sup>9</sup> І, як про війни та розрухи почуєте ви, не лякайтесь, бо перш статись належить тому. Але це не кінець ще. <sup>10</sup> Тоді промовляв Він до них: Повстане народ на народ, і царство на царство. <sup>11</sup> І будуть землетруси великі та голод, та помір місцями, і страшні та великі ознаки на небі. <sup>12</sup> Але перед усім тим накладуть на вас руки свої, і переслідувати будуть, і видаватимуть вас у синагоги й в'язниці, і поведуть вас до царів та правителів через Ім'я Моє. <sup>13</sup> Але це стане вам на свідоцтво. <sup>14</sup> Отож, покладіть у серця свої наперед не гадати, що будете відповідати, <sup>15</sup> бо дам Я вам мову та мудрість, що не зможуть противитись чи суперечити їй всі противники ваші. <sup>16</sup> І будуть вас видавати і батьки, і брати, і рідня, і друзі, а декому з вас заподіють і смерть. <sup>17</sup> І за Ім'я Моє будуть усі вас ненавидіти. <sup>18</sup> Але й волосина вам із голови не загине! <sup>19</sup> Терпеливістю вашою душі свої ви здобудете. <sup>20</sup> А коли ви побачите Єрусалим, військом оточений, тоді знайте, що до нього наблизилося

спустошення. <sup>21</sup> Тоді ті, хто в Юдеї, нехай у гори втікають; хто ж у середині міста, нехай вийдуть; хто ж в околицях, хай не вертаються в нього! <sup>22</sup> Бо то будуть дні помсти, щоб виконалося все написане. <sup>23</sup> Горе ж вагітним та тим, хто годує грудьми, у ті дні, бо буде велика нужда на землі та гнів над цим людом! <sup>24</sup> І поляжуть під гострим мечем, і заберуть до неволі поміж усі народи, і погани топтатимуть Єрусалим, аж поки не скінчиться час тих поган... <sup>25</sup> І будуть ознаки на сонці, і місяці, і зорях, і тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль, <sup>26</sup> коли люди будуть мертвіти від страху й чекання того, що йде на весь світ, бо сили небесні порушаться. <sup>27</sup> І побачать тоді Сина Людського, що йтиме на хмарах із силою й великою славою! <sup>28</sup> Коли ж стане збуватися це, то випростуйтеся, і підійміть свої голови, бо зближається ваше визволення! <sup>29</sup> І розповів Він їм притчу: Погляньте на фігове дерево, і на всілякі дерева: <sup>30</sup> як вони вже розпукуються, то, бачивши це, самі знаєте, що близько вже літо. <sup>31</sup> Так і ви, як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство вже близько! <sup>32</sup> Поправді кажу вам: Не перейде цей рід, аж усе оце станеться. <sup>33</sup> Небо й земля проминуться, але не минуться слова Мої! <sup>34</sup> Уважайте ж на себе, щоб ваші серця не обтяжувалися ненажерством та п'янством, і життєвими клопатами, і щоб день той на вас не прийшов несподівано, <sup>35</sup> немов сітка; бо він прийде на всіх, що живуть на поверхні всієї землі. <sup>36</sup> Тож пильнуйте, і кожного часу моліться, щоб змогли ви уникнути всього того, що має відбутись, та стати перед Сином Людським! <sup>37</sup> За дня ж Він у храмі навчав, а на ніч виходив та перебував на горі, що

зветься Оливна. <sup>38</sup> А зранку всі люди до Нього приходили в храм, щоб послухати Його.

## 22

<sup>1</sup> Наближалось ж свято Опрісноків, що Пасхою зветься. <sup>2</sup> А первосвященики й книжники стали шукати, як би вбити Його, та боялись народу... <sup>3</sup> Сатана ж увійшов у Юду, званого Іскаріот, одного з Дванадцятьох. <sup>4</sup> І він пішов, і почав умовлятися з первосвящениками та начальниками, як він видасть Його. <sup>5</sup> Ті ж зраділи, і погодилися дати йому срібняків. <sup>6</sup> І він обіцяв, і шукав відповідного часу, щоб їм видати Його без народу... <sup>7</sup> І настав день Опрісноків, коли пасху приносити в жертву належало. <sup>8</sup> І послав Він Петра та Івана, говорячи: Підіть, і приготуйте нам пасху, щоб її спожили ми. <sup>9</sup> А вони запитали Його: Де Ти хочеш, щоб ми приготували? <sup>10</sup> А Він їм відказав: Ось, як будете входити в місто, стріне вас чоловік, воду несучи у глекові, ідіть за ним аж до дому, куди він увійде. <sup>11</sup> І скажіть до господаря дому: Учитель питає тебе: Де кімната, в якій споживу зо Своїми учнями пасху? <sup>12</sup> І він вам покаже велику горницю вистелену: там приготуйте. <sup>13</sup> І вони відійшли, і знайшли, як Він їм говорив, і зачали там готувати пасху. <sup>14</sup> А коли настав час, сів до столу, і апостоли з Ним. <sup>15</sup> І промовив до них: Я дуже бажав спожити цю пасху із вами, перш ніж муки прийму. <sup>16</sup> Бо кажу вам, що вже споживати не буду її, поки сповниться в Божому Царстві вона. <sup>17</sup> Узявши ж чашу, і вчинивши подяку, Він промовив: Візьміть її, і поділіть між собою. <sup>18</sup> Кажу ж вам, що віднині не питиму Я від оцього плоду виноградного, доки Божеє Царство не прийде. <sup>19</sup> Узявши ж хліб

і вчинивши подяку, поламав і дав їм, проказуючи: Це тіло Моє, що за вас віддається. Це чиніть на спомин про Мене! <sup>20</sup> По вечері так само ж і чашу, говорячи: Оця чаша Новий Заповіт у Моїй крові, що за вас проливається. <sup>21</sup> Та однак, за столом ось зо Мною рука Мого зрадника. <sup>22</sup> Бо Син Людський іде, як призначено; але горе тому чоловікові, хто Його видає! <sup>23</sup> А вони почали між собою питати, котрий з них мав би це вчинити? <sup>24</sup> І сталось між ними й змагання, котрий з них уважатися має за більшого. <sup>25</sup> Він же промовив до них: Царі народів панують над ними, а ті, що ними володіють, доброчинцями звуться. <sup>26</sup> Але не так ви: хто найбільший між вами, нехай буде, як менший, а начальник як службовець. <sup>27</sup> Бо хто більший: чи той, хто сидить при столі, чи хто прислугує? Чи не той, хто сидить при столі? А Я серед вас, як службовець. <sup>28</sup> Ви ж оті, що перетривали зо Мною в спокусах Моїх, <sup>29</sup> і Я вам заповітую Царство, як Отець Мій Мені заповів, <sup>30</sup> щоб ви в Царстві Моїм споживали й пили за столом Моїм, і щоб ви на престолах засіли судити дванадцять племен Ізраїлевих. <sup>31</sup> І промовив Господь: Симоне, Симоне, ось сатана жадав вас, щоб вас пересіяти, мов ту пшеницю. <sup>32</sup> Я ж молився за тебе, щоб не зменшилась віра твоя; ти ж колись, як навернешся, зміцни братттю свою! <sup>33</sup> А той відказав Йому: Господи, я з Тобою готовий іти до в'язниці й на смерть! <sup>34</sup> Він же прорік: Говорю тобі, Петре, півень не заспіває сьогодні, як ти тричі зречешся, що не знаєш Мене... <sup>35</sup> І Він їм сказав: Як Я вас посилав без калитки, і без торби, і без сандаль, чи вам бракувало чого? Вони ж відказали: Нічого. <sup>36</sup> А тепер каже їм хто має калитку, нехай візьме, теж і торбу; хто ж не має, нехай

продасть одіж свою та й купить меча. <sup>37</sup> Говорю бо Я вам, що виконатися на Мені має й це ось написано: До злочинців Його зараховано. Бо те, що про Мене, виконується. <sup>38</sup> І сказали вони: Господи, ось тут два мечі. А Він їм відказав: Досить! <sup>39</sup> І Він вийшов, і пішов за звичаєм на гору Оливну. А за Ним пішли учні Його. <sup>40</sup> А прийшовши на місце, сказав їм: Моліться, щоб не впасти в спокусу. <sup>41</sup> А Він Сам, відійшовши від них, як докинути каменем, на коліна припав та й молився, <sup>42</sup> благаючи: Отче, як волієш, пронеси мимо Мене цю чашу! Та проте не Моя, а Твоя нехай станеться воля!... <sup>43</sup> І Ангол із неба з'явився до Нього, і додавав Йому сили. <sup>44</sup> А як був у смертельній тривозі, ще пильніш Він молився. І піт Його став, немов каплі крові, що спливали на землю... <sup>45</sup> І, підвівшись з молитви, Він до учнів прийшов, і знайшов їх, що спали з журби... <sup>46</sup> І промовив до них: Чого ви спите? Уставайте й моліться, щоб не впасти в спокусу! <sup>47</sup> І, коли Він іще говорив, ось народ з'явився, і один із Дванадцятьох, що Юдою зветься, ішов перед ними. І він підійшов до Ісуса, щоб поцілувати Його. Бо він знака їм дав був: кого я поцілую, то Він! <sup>48</sup> Ісус же промовив до нього: Чи оце поцілунком ти, Юдо, видаєш Сина Людського? <sup>49</sup> А ті, що були з Ним, як побачили, що має статись, сказали Йому: Господи, чи мечем нам не вдарити? <sup>50</sup> І, один із них рубонув раба первосвященикового, та й відтяв праве вухо йому. <sup>51</sup> Та Ісус відіззався й сказав: Лишіть, уже досить! І, доторкнувшись до вуха його, уздоровив його. <sup>52</sup> А до первосвящеників і влади сторожі храму та старших, що прийшли проти Нього, промовив Ісус: Немов на розбійника вийшли з мечами та киями... <sup>53</sup> Як щоденно Я з вами у храмі бував, не піднесли

на Мене ви рук. Та це ваша година тепер, і влада темряви... <sup>54</sup> А схопивши Його, повели й привели у дім первосвященника. Петро ж здалека йшов слідкома. <sup>55</sup> Як розклали ж огонь серед двору, і вкупі сиділи, сидів і Петро поміж ними. <sup>56</sup> А служниця одна його вгледіла, як сидів коло світла, і, придивившись до нього, сказала: І цей був із Ним! <sup>57</sup> І відрікся від Нього він, твердячи: Не знаю я, жінко, Його! <sup>58</sup> Незабаром же другий побачив його та й сказав: І ти від отих. А Петро відказав: Ні, чоловіче!... <sup>59</sup> І як часу минуло з годину, хтось інший твердив і казав: Поправді, і цей був із Ним, бо він галілеянин. <sup>60</sup> А Петро відказав: Чоловіче, не відаю, про що ти говориш... І зараз, як іще говорив він, півень заспівав. <sup>61</sup> І Господь обернувся й подививсь на Петра. А Петро згадав слово Господнє, як сказав Він йому: Перше, ніж заспіває півень, відречешся ти тричі від Мене. <sup>62</sup> І, вийшовши звідти, він гірко заплакав! <sup>63</sup> А люди, які ув'язнили Ісуса, знущалися з Нього та били. <sup>64</sup> І, закривши Його, вони били Його по обличчі, і питали Його, приговорюючи: Пророкуй, хто то вдарив Тебе? <sup>65</sup> І багато інших богозневаг говорили на Нього вони... <sup>66</sup> А коли настав день, то зібралися старші народу, первосвященники й книжники, і повели Його в синедріон свій, <sup>67</sup> і казали: Коли Ти Христос, скажи нам. А Він їм відповів: Коли Я вам скажу, не повірите ви. <sup>68</sup> А коли й спитаю вас Я, не дасте Мені відповіді. <sup>69</sup> Незабаром Син Людський сидітиме по правиці сили Божої! <sup>70</sup> Тоді всі запитали: То Ти Божий Син? А Він їм відповів: Самі кажете ви, що то Я... <sup>71</sup> А вони відказали: Нащо потрібні ще свідки для нас? Бо ми чули самі з Його уст!



## 23

<sup>1</sup> І знялися всі їхні збори, і повели до Пилата Його.  
<sup>2</sup> І зачали оскаржати Його й говорити: Ми ствердили, що Цей ворохобить народ наш, і забороняє податок давати кесареві, та й говорить, що Він, Христос Цар. <sup>3</sup> І Пилат запитав Його, кажучи: Чи Ти Цар Юдейський? А Він відказав йому в відповідь: Сам ти кажеш... <sup>4</sup> І Пилат сказав первосвященикам та до народу: Я не знаходжу жадної провини в Цій Людині. <sup>5</sup> А вони намагались, говорячи: Він бунтує народ, навчаючи в усій Юдеї, від Галілеї почавши аж посі. <sup>6</sup> А Пилат, вчувши про Галілею, спитав: Хіба Він галілеянин? <sup>7</sup> І, дізнавшись, що Він із влади Ірода, відіслав Його Іродові, бо той в Єрусалимі також перебував тими днями. <sup>8</sup> Коли ж Ірод побачив Ісуса, то дуже зрадив, бо він від давнього часу бажав Його бачити, багато за Нього чував, і сподівався побачити чудо яке, що буває від Нього. <sup>9</sup> І багато питався Його, та нічого не відповідав Він йому. <sup>10</sup> І стояли тут первосвященики й книжники, та завзято Його оскаржали. <sup>11</sup> Тоді Ірод із військом своїм ізневажив Його й насміявся, зодягнувши Його в яснобілу одіж, і відіслав до Пилата Його. <sup>12</sup> І того дня стали Ірод із Пилатом за приятелів між собою, бо давніш ворожнеча між ними була. <sup>13</sup> А Пилат скликав первосвящеників, і старшин, і народ, <sup>14</sup> і промовив до них: Привели ви мені Чоловіка Цього, як того, що бунтує народ. А ось я перед вами розвідав, і не знаходжу в Людині Оцій ані однієї провини такої, про що ви оскаржаєте. <sup>15</sup> Також Ірод, бо він відіслав Його нам. І ось нічого, що на смерть заслуговувало б, Він не вчинив. <sup>16</sup> Отже я покараю Його й відпущу. <sup>17</sup> Бо повинен був їм відпустити одного на свято. <sup>18</sup> А народ став кричати й казати:

Візьми Цього, відпусти ж нам Варавву! <sup>19</sup> А той за повстання одне, яке сталося в місті, і за вбивство посаджений був до в'язниці. <sup>20</sup> І знову сказав їм Пилат, хочачи відпустити Ісуса. <sup>21</sup> Та кричали вони й говорили: Розіпни, розіпни Його! <sup>22</sup> Він же втретє промовив до них: Яке ж зло вчинив Він? Я нічого, що на смерть заслуговувало б, на Нім не знайшов. Отже я покараю Його й відпущу. <sup>23</sup> А вони сильним криком свого домагалися, та вимагали розп'ясти Його. І взяв гору крик їхній та первосвящеників. <sup>24</sup> І Пилат присудив, щоб було, як просили вони: <sup>25</sup> відпустив їм Варавву, посадженого за повстання та вбивство в в'язницю, за якого просили вони, а Ісуса віддав їхній волі... <sup>26</sup> І як Його повели, то схопили якогось Симона із Кірінеї, що з поля вертався, і поклали на нього хреста, щоб він ніс за Ісусом! <sup>27</sup> А за Ним ішов натовп великий людей і жінок, які плакали та голосили за Ним. <sup>28</sup> А Ісус обернувся до них та й промовив: Дочки єрусалимські, не ридайте за Мною, за собою ридайте й за дітьми своїми! <sup>29</sup> Бо ось дні настають, коли скажуть: Блаженні неплідні, та утроби, які не родили, і груди, що не годували... <sup>30</sup> Тоді стануть казати горам: Поспадайте на нас, а узгір'ям: Покрийте нас! <sup>31</sup> Бо коли таке роблять зеленому дереву, то що буде сухому? <sup>32</sup> І вели з Ним також двох злочинників інших, щоб убити. <sup>33</sup> А коли прибули на те місце, що звуть Череповище, розп'яли тут Його та злочинників, одного праворуч, а одного ліворуч. <sup>34</sup> Ісус же промовив: Отче, відпусти їм, бо не знають, що чинять вони!... А як Його одіж ділили, то кидали жереба. <sup>35</sup> А люди стояли й дивились... Насміхалися з ними й старшини, говорячи: Він інших спасав, нехай Сам Себе визволить, коли Він

Христос, Божий Обранець! <sup>36</sup> І вояки глузували з Нього: приступаючи, оцет Йому подавали, <sup>37</sup> і казали: Коли Цар Ти Юдейський, спаси Себе Сам! <sup>38</sup> Був же й напис над Ним письмом грецьким, латинським і гебрійським написаний: Це Цар Юдейський. <sup>39</sup> А один із розп'ятих злочинників став зневажати Його й говорити: Чи Ти не Христос? То спаси Себе й нас! <sup>40</sup> Обізвався ж той другий, і докоряв йому, кажучи: Чи не боїшся ти Бога, коли й сам на те саме засуджений? <sup>41</sup> Але ми справедливо засуджені, і належну заплату за вчинки свої беремо, Цей же жадного зла не вчинив. <sup>42</sup> І сказав до Ісуса: Спогадай мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє! <sup>43</sup> І промовив до нього Ісус: Поправді кажу тобі: ти будеш зо Мною сьогодні в раю! <sup>44</sup> Наближалася шоста година, і темрява стала по цілій землі аж до години дев'ятої... <sup>45</sup> І сонце затьмилось, і в храмі завіса роздерлась надвоє... <sup>46</sup> І, скрикнувши голосом гучним, промовив Ісус: Отче, у руки Твої віддаю Свого духа! І це прорікши, Він духа віддав... <sup>47</sup> Коли ж сотник побачив, що сталося, він Бога прославив, говорячи: Дійсно праведний був Чоловік Цей! <sup>48</sup> І ввесь натовп, який зійшовсь на видовище це, як побачив, що сталося, бив у груди себе та вертався... <sup>49</sup> Усі ж знайомі Його й ті жінки, що прийшли були з Ним із Галілеї, здалека стояли й дивились на це... <sup>50</sup> І ось муж, на ім'я йому Йосип, що був радником синедріону, людина шановна і праведна, <sup>51</sup> не пристав він до ради та чину їх, із Ариматеї, юдейського міста, що й сам сподівався Божого Царства, <sup>52</sup> цей прийшов до Пилата, і тіла Ісусового став просити. <sup>53</sup> І Йосип, знявши Його, обгорнув плащаницею, і поклав Його в гробі, що в скелі був висічений, і що в ньому ніколи ніхто не

лежав. <sup>54</sup> День той був Приготування, і наставала субота. <sup>55</sup> А жінки, що прийшли були з Ним із Галілеї, ішли слідом, і вони бачили гроба, і як покладене тіло Його. <sup>56</sup> Повернувшись, вони наготували пахошів і мира, а в суботу, за заповіддю, спочивали.

## 24

<sup>1</sup> А дня першого в тижні прийшли вони рано вранці до гробу, несучи наготовані пахоші, <sup>2</sup> та й застали, що камінь від гробу відвалений був. <sup>3</sup> А ввійшовши, вони не знайшли тіла Господа Ісуса. <sup>4</sup> І сталось, як безрадни були вони в цім, ось два мужі в одежах блискучих з'явились при них. <sup>5</sup> А коли налякались вони й посхиляли обличчя додолу, ті сказали до них: Чого ви шукаєте Живого між мертвими? <sup>6</sup> Нема Його тут, бо воскрес! Пригадайте собі, як Він вам говорив, коли ще перебував в Галілеї. <sup>7</sup> Він казав: Сину Людському треба бути виданому до рук грішних людей, і розп'ятому бути, і воскреснути третього дня. <sup>8</sup> І згадали вони ті слова Його! <sup>9</sup> А вернувшись від гробу, про все те сповістили Одинадцятьох та всіх інших. <sup>10</sup> То були: Марія Магдалина, і Іванна, і Марія, мати Якова, і інші з ними, і вони розповіли апостолам це. <sup>11</sup> Та слова їхні здалися їм вигадкою, і не повірено їм. <sup>12</sup> Петро ж устав та до гробу побіг, і, нахилившись, бачить лежать самі тільки покривала... І вернувсь він до себе, і дивувався, що сталось... <sup>13</sup> І ото, двоє з них того ж дня йшли в село, на ім'я Еммаус, що від Єрусалиму лежало на стадій із шістдесят. <sup>14</sup> І розмовляли вони між собою про все те, що сталося. <sup>15</sup> І ото, як вони розмовляли, і розпитували один одного, підійшов Сам Ісус, і пішов разом із ними. <sup>16</sup> Очі ж їхні були стримані, щоб Його не пізнали.

17 І спитався Він їх: Що за речі такі, що про них між собою в дорозі міркуєте, і чого ви сумні? 18 І озвався один, йому ймення Клеопа, та й промовив до Нього: Ти хіба тут у Єрусалимі єдиний захожий, що не знає, що сталося в нім цими днями? 19 І спитався Він їх: Що таке? А вони розповіли Йому: Про Ісуса Назарянина, що Пророк був, могутній у ділі й у слові перед Богом і всім народом. 20 Як первосвященики й наша старшина Його віддали на суд смертний, і Його розп'яли... 21 А ми сподівались були, що Це Той, що має Ізраїля визволити. І до того, оце третій день вже сьогодні, як усе оте сталося... 22 А дехто з наших жінок, що рано були коло гробу, нас здивували: 23 вони тіла Його не знайшли, та й вернулися й оповідали, що бачили й з'явлення Анголів, які кажуть, що живий Він... 24 І пішли дехто з наших до гробу, і знайшли так, як казали й жінки; та Його не побачили... 25 Тоді Він сказав їм: О, безумні й запеклого серця, щоб повірити всьому, про що сповіщали Пророки! 26 Чи ж Христові не це перетерпіти треба було, і увійти в Свою славу? 27 І Він почав від Мойсея, і від Пророків усіх, і вияснював їм зо всього Писання, що про Нього було. 28 І наблизились вони до села, куди йшли. А Він удавав, ніби хоче йти далі. 29 А вони не пускали Його й намовляли: Зостанься з нами, бо вже вечоріє, і кінчається день. І Він увійшов, щоб із ними побути. 30 І ото, коли сів Він із ними до столу, то взяв хліб, поблагословив, і, ламаючи, їм подавав... 31 Тоді очі відкрилися їм, і пізнали Його. Але Він став для них невидимий... 32 І говорили вони один одному: Чи не палало нам серце обом, коли промовляв Він до нас по дорозі, і коли вияснював нам Писання?... 33 І зараз устали

вони, і повернулись до Єрусалиму, і знайшли там у зборі Одинадцятьох, і тих, що з ними були, <sup>34</sup> які розповідали, що Господь дійсно воскрес, і з'явився був Симонові. <sup>35</sup> А вони розповіли, що сталося було на дорозі, і як пізнали Його в ламанні хліба. <sup>36</sup> І, як вони говорили оце, Сам Ісус став між ними, і промовив до них: Мир вам! <sup>37</sup> А вони налякалися та перестрашились, і думали, що бачать духа. <sup>38</sup> Він же промовив до них: Чого ви стривожились? І пощо ті думки до сердець ваших входять? <sup>39</sup> Погляньте на руки Мої та на ноги Мої, це ж Я Сам! Доторкніться до Мене й дізнайтесь, бо не має дух тіла й костей, а Я, бачите, маю. <sup>40</sup> І, промовивши це, показав Він їм руки та ноги. <sup>41</sup> І, як ще не йняли вони віри з радощів та дивувались, Він сказав їм: Чи не маєте тут чогось їсти? <sup>42</sup> Вони ж подали Йому кусника риби печеної та стільника медового. <sup>43</sup> І, взявши, Він їв перед ними. <sup>44</sup> І промовив до них: Це слова, що казав Я до вас, коли був іще з вами: Потрібно, щоб виконалось усе, що про Мене в Законі Мойсеєвім, та в Пророків, і в Псалмах написано. <sup>45</sup> Тоді розум розкрив їм, щоб вони розуміли Писання. <sup>46</sup> І сказав Він до них: Так написано є, і так потрібно було постраждати Христові, і воскреснути з мертвих дня третього, <sup>47</sup> і щоб у Ймення Його проповідувалось покаяння, і прощення гріхів між народів усіх, від Єрусалиму почавши. <sup>48</sup> А ви свідки того. <sup>49</sup> І ось Я посилаю на вас обітницю Мого Отця; а ви позостаньтеся в місті, аж поки зодягнетесь силою з висоти. <sup>50</sup> І Він вивів за місто їх аж до Віфанії; і, знявши руки Свої, поблагословив їх. <sup>51</sup> І сталося, як Він благословляв їх, то зачав відступати від них, і на небо возноситись. <sup>52</sup> А вони поклонились Йому,

і повернулись до Єрусалиму з великою радістю. <sup>53</sup> І постійно вони перебували в храмі, переславляючи й хвалячи Бога. Амінь.

## Біблія

### **The Holy Bible in Ukrainian, Bob Jones University 1996**

copyright © 1996 Bob Jones University

Language: Українська (Ukrainian)

Translation by: Bob Jones University

The Ukrainian Version of the Bible. Copyright © 1996 Bob Jones University. Use of the work for profit making purposes is expressly forbidden. This work may not be copied or reproduced in any way for the purpose of profitable business ventures. Its publication has been financed on a nonprofit basis for the express purpose of propagating the gospel of the Lord Jesus Christ. Nonprofit uses of the material for the exclusive purpose of propagating the gospel of the Lord Jesus Christ are expressly permitted provided that the work is in no way modified and provided that those who use it hold strongly to the doctrines of the verbal plenary inspiration of the Bible, the deity and humanity of the virgin-born Son of God, the Lord Jesus Christ, the physical bodily resurrection of our Lord, and otherwise hold to the fundamental doctrines of the Christian faith.

2021-10-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 2 Aug 2022

db2d1414-1c39-5590-ac84-c16ebddb82e5